

PM 2005 RVI (Dnr 336-576/2005)

Stadsdelsförnyelsen, årsrapport 2004

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Årsrapporten 2004 avseende Stadsdelsförnyelsen godkännes, bilaga 2.
2. Denna promemoria överlämnas för kännedom till berörda nämnder och styrelser.
3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att arbeta fram en gemensam ram för kommunikationsinsatser samt att stödja nämnders och bolags kommunikation inom denna ram.

Föredragande borgarrådet Teres Lindberg anför följande.

Ärendet

Stockholms stad och de kommunala fastighetsbolagen har tillsammans reserverat 600 mnkr för satsningen på *Stadsdelsförnyelse* under perioden 2003-2006. Satsningen omfattar stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta, Farsta, Hässelby-Vällingby, Kista, Rinkeby, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta och Vantör samt ett antal facknämnder och bolagsstyrelser. En grundläggande tanke bakom satsningen är att skapa utrymme för ökad delaktighet och samverkan kring gemensamt formulerade visioner och insatser. Ett annat viktigt mål är att uppmuntra ökat samarbete mellan lokala och centrala nämnder och bolagsstyrelser, i syfte att utnyttja stadens resurser på ett så effektivt sätt som möjligt.

Ärendets beredning

Detta ärende har tagits fram av arbetsmarknads-, integrations- och demokratienheten inom stadsledningskontorets finansavdelning. I de delar som gäller bolagens insatser och delaktighet i arbetet har stadsledningskontoret samrått med Stockholms Stadshus AB.

Kommunstyrelsens arbetsmarknads- och integrationsberedning har godkänt rapporten och föreslår att den överlämnas till kommunstyrelsen samt för kännedom översänds till berörda nämnder och styrelser.

Mina synpunkter

2004 har för stadsdelsförnyelsen framför allt präglats av arbetet att utarbeta lokala visioner och handlingsplaner. Invånare, förtroendevalda, lokalt föreningsliv och andra lokala aktörer samt medarbetare på lokal och central nivå har involverats i detta. Stadsdelsnämnderna har byggt upp en fungerande lokal organisation och arbetar nu med att konkretisera planerna och genomföra insatser.

Jag bedömer detta arbete vara väl i linje med riktlinjerna. Många invånare är med i dialogerna. Visioner har diskuterats och beslutats. Jag vill särskilt påpeka att samarbetet mellan stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag successivt har utvecklats, dock finns fortfarande en del ytterligare att göra. Jag uppmanar därför de berörda

nämnderna och styrelserna att ytterligare intensifiera samarbetet så att stadens resurser utnyttjas så effektivt som möjligt. För framgång i denna satsning är det helt avgörande med omfattande kontakter med invånarna. Stadsdelsnämnderna har ansvaret för kontakterna med invånarna samt för samordning av insatserna.

Jag konstaterar att startsträckan varit lång. Den har använts till kontakter med invånare och beredning av projekt inom stadsdelsförnyelsen. Bedömningar pekar på att ca 60 procent av den ekonomiska ramen kommer att användas under 2005. Hela den reserverade ramen kommer att användas under perioden 2003 – 2006.

Jag vill även peka på möjligheterna att satsa mer koncentrerat inom vissa områden i de kommande projekten, t ex på insatser för barn och unga.

Jag vill understryka vikten av att alla projekt kommuniceras till invånarna inom berört stadsdelsområde, inte minst till de berörda hyresgästerna och brukarna. Det är viktigt att detta sker inom en gemensam ram så att det klart framgår att resurserna kommer från stadens satsning på stadsdelsförnyelse.

Under året har en utvärdering av stadsdelsförnyelsen upphandlats, arbetet med denna har startat.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Årsrapporten 2004 avseende Stadsdelsförnyelsen godkännes, bilaga 2.
2. Denna promemoria överlämnas för kännedom till berörda nämnder och styrelser.
3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att arbeta fram en gemensam ram för kommunikationsinsatser samt att stödja nämnders och bolags kommunikation inom denna ram.

Stockholm den 13 april 2005

TERES LINDBERG

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Tanken bakom stadsdelsförnyelsen är att öka integration och delaktighet i staden. För att åstadkomma detta krävs grundläggande förändringar i staden som ger alla medborgare makt över sitt eget liv. Det handlar om möjligheten att äga sin egen bostad, jobb i stället för ett passiviserande bidragsberoende och ökad valfrihet i skola och omsorg. Tyvärr har stadsdelsförnyelsen varit inriktat på kortsiktiga lösningar i projektform som varken gett en långsiktig förändring eller en varaktig förbättring. Alldeles för mycket pengar har dessutom försvunnit till byråkrati och administrationen av dessa projekt

Den senaste djupgående undersökningen om vilka effekter storstadssatsningen haft är gjord av bostadsforskaren Åsa Bråmås och professor Roger Andersson och presenterade i oktober förra året. Under 1990-talet har de följt drygt 270 000 personer som bott i de mest utsatta områdena i stockholmsregionen och som ingått i regeringens storstadssatsning. Syftet var att se vad de politiska satsningarna haft för effekt på segregationen. Studien visar att andelen personer med utländsk bakgrund ökat från 57 procent till 73 procent under perioden. Trots de gigantiska satsningarna fungerar dessa områden som genomgångsområden och de som kan flyttar medan de som inte kan blir kvar. In kommer nyanlända flyktingar. Flyttkarusellen skapar instabilitet i områdena med dålig social kontroll och ökad brottslighet och vandalisering. Det är ord och inga visor.

Uppenbart för alla utom politiker från socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet är att bostadspolitik är den centrala frågan. Om människorna i dessa områden fick möjlighet att äga sin egen bostad med vidhörande ansvarstagande skulle den förödande flyttkarusellen i stort sett upphöra, eller i vart fall minska radikalt. Men detta är de tre partierna helt emot. När människor får äga sin egen bostad blir de inte längre beroende av politiker och politiska beslut i samma utsträckning som tidigare. En utveckling som vänsterpartierna inte vill se.

I ett försök att för all framtid stoppa människor i utsatta områden att få ombilda sina bostäder till bostadsrätter har vänstermajoriteten nu därför föreslagit att allmännyttans 100 000 lägenheter skall överföras till en stiftelse. I ett enda beslut vill därmed socialdemokraterna med stödpartier slå undan benen för alla de människor som vill göra en verklig insats för att öka integrationen i samhället genom att få äga sin bostad. Plötsligt framstår miljonrullningen till den så kallade stadsdelsförnyelsen som än mer orimlig och som ett taffligt försök att skyla över de verkliga politiska intentionerna.

Förutom en aktiv bostadspolitik skulle en borgerlig politiskt inriktning sträva mot egenförsörjning genom arbete för att minska bidragsberoendet, vilket skulle minska trycket på de utsatta områdena radikalt. Men under innevarande mandatperiod får vi inte se detta eftersom socialdemokratisk politik går ut på att ständigt prata om den ökande segregationen utan att vilja göra något åt den. Ett tydligt belägg för detta är att de utvalda förvaltningarna inte orkar förbruka mer än en liten del av de avsatta medlen.

Utöver att ombilda allmännyttan till bostadsrätter i ytterstaden för de boende och arbeta koncentrerat med att få människor i arbete istället för att leva på bidrag finns det konkreta åtgärder som verkligen kan hjälpa till att bryta den negativa utvecklingen. En viktig åtgärd är att öppna upp de segregerade områdena genom att ersätta återvändsgator och planskilda korsningar med stadsgator med genomfartstrafik i syfte att skapa förutsättningar för fler butiker och ett betydligt mer omfattande näringsliv. Dagens isolerade öar måste ersättas med en sjudande stadsmiljö.

De blivande bostadsrättsföreningarna, men även hyresvärdar, bör få rätta att uppföra nya byggnader i anslutning till den nuvarande bebyggelsen för att skapa nya butiker och arbetsplatser. Detta ökar möjligheterna till en mer livlig miljö. Att bryta segregationen handlar också om att ge de boende möjlighet att driva skolor och förskolor i enskild regi och att skapa förutsättningar för kapitalbildning så att företagandet får en reell möjlighet att ta fart i närmiljön.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ulf Fridebäck* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Bakgrund

Stockholms stad och de kommunala fastighetsbolagen har tillsammans reserverat 600 mnkr för satsningen på *Stadsdelsförnyelse* under perioden 2003-2006. Satsningen omfattar stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta, Farsta, Hässelby-Vällingby, Kista, Rinkeby, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta och Vantör samt ett antal facknämnder och bolagsstyrelser. En grundläggande tanke bakom satsningen är att skapa utrymme för ökad delaktighet och samverkan kring gemensamt formulerade visioner och insatser. Ett annat viktigt mål är att uppmuntra ökat samarbete mellan lokala och centrala nämnder och bolagsstyrelser, i syfte att utnyttja stadens resurser på ett så effektivt sätt som möjligt.

Ärendets beredning

Detta ärende har tagits fram av arbetsmarknads-, integrations- och demokratienheten inom stadsledningskontorets finansavdelning. I de delar som gäller bolagens insatser och delaktighet i arbetet har stadsledningskontoret samrått med Stockholms Stadshus AB.

Kommunstyrelsens arbetsmarknads- och integrationsberedning beslutade den 8 mars 2005 att för sin del godkänna rapporten och överlämna denna till kommunstyrelsen samt för kännedom till berörda nämnder och styrelser.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden *Kristina Alvendal* och ledamoten *Björn Holmberg* (båda m) enligt *bilaga 1*.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat 15 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Stadsdelsförnyelsen år 2004 har framför allt präglats av arbetet att ta fram lokala visioner och handlingsplaner. I det arbetet har medborgare, tjänstemän på lokal och central nivå, förtroendevalda, lokalt föreningsliv och andra lokala aktörer involverats i varierande utsträckning. Stadsdelsnämnder har byggt upp en fungerade lokal organisation och har kommit till det stadium där konkreta insatser planeras och genomförs. Några stadsdelar rapporterar även slutförda insatser. Det hittillsvarande arbetet bedöms huvudsakligen vara väl i linje med riktlinjerna. Samarbetet mellan stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag har successivt utvecklats under 2004 och bör förbättras ytterligare. Under året har en utvärdering upphandlats och påbörjats.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsens arbetsmarknads- och integrationsberedning för sin del godkänner årsrapport 2004 avseende Stadsdelsförnyelsen och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen samt för kännedom till berörda nämnder och styrelser.

RESERVATIONER M.M.

Kommunstyrelsens arbetsmarknads- och integrationsberedning

Särskilt uttalande av Kristina Alvendal och Björn Holmberg (båda m)

Flera utvärderingar visar att regeringens och Stockholms stads stadsdelsförnyelse som tidigare kallats storstadssatsning och ytterstadssatsning är meningslös och ett sätt att kasta bort skattebetalarnas pengar, om man bortser från bostadsbolagens upprustnings satsningar. I klartext är stadsdelsförnyelsen/storstadssatsningen /ytterstadssatsningen en skandal ur ett såväl politiskt som ekonomiskt perspektiv. Stadsdelsförnyelsen/storstadssatsningen/ ytterstadssatsningen är socialdemokraternas egen lekstuga och ingen hade kommit på tanken att lägga ned miljardbelopp som inte ger någon positiv effekt om pengarna skulle betalas ur egen ficka. Men nu är det som vanligt skattbetalarna som står för fiolerna när socialdemokraterna är inblandade.

Den senaste djupgående undersökningen om hur vilka effekter storstadssatsningen haft är gjord av bostadsforskaren Åsa Bråmås och professor Roger Andersson och presenterade i oktober förra året. Under 1990-talet har de följt drygt 270 000 personer som bott i de mest utsatta områdena i stockholmsregionen som ingått i regeringens storstadssatsningen. Syftet var att se vad de politiska satsningarna haft för effekt på segregationen. Studien visar att andelen personer med utländsk bakgrund ökat från 57 procent till 73 procent under perioden. Trots de gigantiska satsningarna fungerar dessa områden som genomgångsområden och de som kan flyttar medan de som inte kan blir kvar. In kommer nyanlända flyktingar. Flyttkarusellen skapar instabilitet i områdena med dålig social kontroll och ökad brottslighet och vandalisering.

Det är ord och inga visor. Uppenbart för alla utom politiker från socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet är att bostadspolitikerna är den centrala frågan. Om människorna i dessa områden fick möjlighet att äga sin egen bostad med vidhörande ansvartagande skulle den förödande flyttkarusellen i stort sett upphöra. Men detta är de tre partierna helt emot. När människor får äga sin egen bostad blir de inte längre beroende av politiker och politiska beslut i samma utsträckning som tidigare. En utveckling som vänsterpartierna inte vill se.

Lägger man dessutom till en borgerlig politiskt inriktning som strävar mot egenförsörjning genom arbete för att minska bidragsberoendet skulle trycket på de utsatta områdena minska radikalt. Men under innevarande mandatperiod får vi inte se detta eftersom socialdemokratisk politik går ut på att ständigt prata om den ökande segregationen utan att vilja göra något åt den. Ett tydligt belegg för detta är att de utvalda förvaltningarna inte orkar förbruka mer än en liten del av de avsatta medlen.

Stadsdelsförnyelsen, årsrapport 2004**Inledning**

Årsrapporten baseras på deltagande stadsdelsnämnders och facknämnders verksamhetsberättelser för 2004 och en sammanställning från Stockholms Stadshus AB avseende de medverkande bolagens insatser. Rapporten utgår också från den information, de synpunkter och iakttagelser som fortlöpande under året har inhämtats från stadsdelarnas lokala utvecklingssamordnare samt från fackförvaltningarnas och bolagens kontaktpersoner.

Bakgrund

Riktlinjerna för satsningen utarbetades i en process som pågick under våren 2003 och som bl a omfattade ett stort antal möten med medborgare, tjänstemän och förtroendevalda. Även erfarenheter från liknande satsningar (främst Ytterstadssatsningen och Storstadssatsningen) togs tillvara. Ett första utkast remissbehandlades brett innan de slutliga riktlinjerna fastställdes av kommunfullmäktige i september 2003.

Satsningens grundläggande utgångspunkter är delaktighet, samverkan och långsiktighet. Stadsdelsförnyelsen ska skapa utrymme för medborgare, förtroendevalda, tjänstemän, föreningsliv, lokalt näringsliv, religiösa samfund och andra intresserade aktörer att samverka kring gemensamt formulerade visioner och handlingsplaner som anger hur man vill att det egna närsamhället ska utvecklas på lång sikt. Ett annat viktigt mål är att uppmuntra till ökat samarbete mellan lokala och centrala nämnder och bolagsstyrelser, i syfte att utnyttja stadens resurser på ett så effektivt sätt som möjligt. Arbetet med Stadsdelsförnyelsen ska inte ske vid sidan om ordinarie verksamhet utan tvärtom integreras i den.

De tre övergripande målen för satsningen är desamma som stadens integrationspolitiska mål, dvs tillväxt och rättvisa uppväxtvillkor i alla delar av staden samt ett strukturerat arbete mot fördomar och diskriminering.

Dagsläget*Central samordning*

Kommunstyrelsens arbetsmarknads- och integrationsberedning har det övergripande ansvaret för satsningen. En styrgrupp bestående av representanter för samtliga medverkande förvaltningar och bolag bistår beredningen i frågor av övergripande karaktär. Gruppen leds av biträdande stadsdirektören. Styrgruppen har samlats vid två tillfällen under 2004.

Vid stadsledningskontoret finns en central samordnings- och stödfunktion. Stadsdelarnas lokala utvecklingssamordnare har inbjudits till möte ca en gång per månad. Vid dessa tillfällen har bl a diskuterats metoder för mobilisering av nya grupper, erfarenhetsutbyte, utbildningsinsatser och internationellt samarbete.

Att formulera framtidsvisioner och arbeta med framtidsscenarier är en viktig del av Stadsdelsförnyelsen. Den 19 februari 2004 arrangerades ett heldagsseminarium där förtroendevalda och tjänstemän från samtliga berörda nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag fick möjlighet att lära sig mer om denna arbetsmetod. Seminariet följdes upp med ett fördjupningsstudium.

Stadsdelsnämnderna

Det arbete som pågår lokalt bedöms huvudsakligen följa riktlinjerna. Samtliga stadsdelsförvaltningar har en fungerande lokal organisation. En analys av hur de lokala processerna fungerar kommer att ske inom den pågående utvärderingen av Stadsdelsförnyelsen. I enlighet med riktlinjerna har deltagande stadsdelsnämnder utformad lokala framtidsvisioner och handlingsprogram. Först därefter har man inlett arbetet att planera och genomföra konkreta insatser.

Facknämnderna

De facknämnder som har kommunfullmäktiges uppdrag att medverka i Stadsdelsförnyelsen har deltagit i varierande utsträckning. Några nämnder redovisar inga insatser alls, andra har funnit kopplingar mellan sina ordinarie uppdrag och Stadsdelsförnyelsen och på det sättet utvecklat sitt samarbete med stadsdelsnämnderna. Stadsledningskontorets samordnings- och stödfunktion kommer under 2005 att sträva efter att vidareutveckla och stärka samarbetet mellan lokala och centrala förvaltningar

Bolagsstyrelserna

Sju kommunala bolag deltar i Stadsdelsförnyelsen. Av dessa svarar de tre bostadsbolagen och CentrumKompaniet tillsammans för hälften av finansieringen av satsningen. Övriga tre bolag – SISAB, Stadsteatern och Näringslivsbolaget – medverkar på samma sätt som deltagande facknämnder, utan att ha särskilda medel avsatta.

Under 2004 har stadsledningskontorets samordnings- och stödfunktion agerat för att utveckla ett närmare samarbete mellan stadsdelarna och de medverkande bolagen. Stadsdelsnämnderna har ett uppdrag att årligen redovisa samtliga insatser som sker inom ramen för Stadsdelsförnyelsen, även de som genomförs av bolag och fackförvaltningar. Därför är det viktigt att alla parter är överens om att insatserna följer riktlinjerna för satsningen och att de har utarbetats med den delaktighet på lokal nivå som riktlinjerna föreskriver.

Träffar har genomförts med samtliga bolag. Kommunikationen mellan stadsdelarna och bolagen har förbättrats med hjälp av de kontaktpersoner som bolaget har utsett. Samarbetet med bolagens lokala nivå har också förtydligats och förbättrats. Representanter för fastighetsbolagen deltar ofta i arrangemang som genomförs på initiativ av stadsdelsförvaltningarna.

Mobilisering av nya grupper

I riktlinjerna betonas vikten av att nya grupper, inte minst ungdomar, uppmuntras att engagera sig i de lokala processerna. Mötes- och arbetsformer behöver därför utvecklas ytterligare. Ett seminarium med temat ”Unga och samhällsengagemang” har genomförts. Vid seminariet presenterades bl.a. Rinkebys metod att nå och engagera ungdomar med uppsökande verksamhet. Några stadsdelsnämnder har beslutat att inrätta en särskild ”ungdomspott” för att ungas förslag ska kunna genomföras snabbt.

Utvärdering

Under 2004 har en utvärdering av satsningen upphandlats och påbörjats. Utvärderingen genomförs av Mälardalens Högskola och kommer att slutföras under år 2006 och avrapporteras våren 2007.

Internationellt samarbete

Under 2004 har Stockholm genom stadsdelarna Rinkeby och Skärholmen deltagit i EU-projektet POSEIDON (Partnership On Socio-Economic and Integrated Development Of Deprived Neighbourhoods) som finansieras av Interreg IIIC, stadsledningskontoret och de deltagande stadsdelarna. Övriga deltagare är Wien, Amsterdam, Genua, London-Haringey och North Kent. Stockholms medverkan i projektet koordineras av stadsledningskontoret.

Projektet syftar till att utveckla och stärka demokratin, bl.a. medborgarnas delaktighet i lokala beslutsprocesser. POSEIDON har alltså nära kopplingar till arbetet med Stadsdelsförnyelse och Stockholm kan förhoppningsvis både lära sig och dela med sig av egna erfarenheter under projektets gång. Projektet går in i en verkställande fas under 2005 och avslutas i december 2006. Intressanta frågor som behandlas i POSEIDON är bl.a. organisationen av stadsförnyelseinsatser och hur man arbetar med medborgarnas deltagande.

Sammanfattande kommentarer

Riktlinjerna anger att de insatser som genomförs ska utgå från lokalt formulerade visioner och handlingsplaner. Detta har inneburit att satsningen har en lång startsträcka. Idag kan vi konstatera att samtliga stadsdelsnämnder har byggt upp en fungerande lokal organisation och att man nu har kommit till det stadium där konkreta insatser planeras och genomförs. Några stadsdelar rapporterar även slutförda insatser.

Det hittillsvarande arbetet med Stadsdelsförnyelsen bedöms huvudsakligen vara väl i linje med riktlinjerna. De konkreta insatserna varierar till sin karaktär och avser både sociala och fysiska utvecklingsbehov.

En genomgång av stadsdelarna visar att de har hunnit olika långt. Tempot är olika i arbetet med kommunikationsplaner, framtidsscenarioer och handlingsplaner. Även arbetssättet när det gäller förankring hos medborgarna varierar mellan stadsdelsnämnderna. Den relativt låga nivån på investeringarna under 2004 sammanhänger med att detta år varit en tid för möten och förberedelser. Alla stadsdelar förutser en kraftig ökning av insatsernas omfattning under 2005 och 2006.

Det lokala samarbetet mellan fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar har successivt utvecklats under 2004 och bör förbättras ytterligare. Det kan ske t.ex. genom att fackförvaltningarnas kontaktpersoner i ännu större utsträckning deltar i diskussionerna om de olika insatser som stadsdelsförvaltningarna planerar.

Även samarbetet mellan bolagen och stadsdelarna har förbättrats under det gångna året. Det behövs dock tydligare redovisningar från bolagen där de skiljer på insatser i Stadsdelsförnyelsen och övriga investeringar, liksom att bolagens lokala organisation breddar sitt engagemang i den lokala demokratiska processen.

Det har varit många och välbesökta möten med boende i stadsdelarna. Ytterligare ansträngningar behövs för att nå nya grupper, särskilt ungdomar.

Stadsdelsförnyelsen, årsrapport 2004 (dnr 336-576/2005)

Bilaga

Stadsdelsnämnderna

Nedan följer en sammanfattning av arbetet under 2004 i de nio stadsdelsnämnder som ingår i Stadsdelsförnyelsen. Under varje stadsdelsnämnd redovisas inledningsvis utdrag ur respektive verksamhetsberättelse 2004.

Enskede/Årsta

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Uppfyllelse av generella åtaganden

Åtagandet är uppfyllt. Bland annat har skolan, fritidsgården, medborgarkontoret och kultursekreteraren medverkat i utvecklingsarbetet i Östberga. Insatser för att nå måluppfyllelsen har varit att skolan utvecklas till en mötesplats i området med medborgarkontor och bibliotek samt att verksamhet för flickor ordnas på fritidsgården. Grund för bedömning av måluppfyllelsen är de insatser som förvaltningen gjort. Budgeten för Stadsdelsförnyelsen hålls med mycket god marginal och måluppfyllelsen kommer att bli högre när fler projekt kommer igång.

Arbetet med stadsdelsförnyelsen utifrån stadens mål

I februari hölls ett visionsmöte där alla boende och föreningar i Östberga var inbjudna. På mötet utkristalliserades fyra temaområden: lokal trafik, centrum och bilden av Östberga, kultur och fritid samt barn- och ungdomsverksamhet. I april hade nämndens demokratiberedning möte i Östberga med fokus på Stadsdelsförnyelsen. I maj antog nämnden de första projektförslagen. I november hölls möte för Östbergabor som anmält intresse att delta i arbetet. En arbetsgrupp formerades och kommer att arbeta med ett informationsblad till alla boende i området.

För att få en bild av Östbergabornas syn på sin stadsdel fick utrednings- och statistikkontoret i uppdrag att genomföra en enkätundersökning bland 500 slumpvis utvalda Östbergabor. Svarsrapporten blev klar i december. I samarbete med Östberga byalag, SVOB (Stamparkens vänner och boende), Svenska Bostäder och lokala föreningar genomfördes i augusti en kultur- och miljödag för och med hela Östberga. Målet för framtiden är att en gemensam Östbergadag för hela området blir en ny tradition som lever vidare.

Genom samarbete mellan förvaltningens ungdomslots och fritidsgården i Östberga har kontakt knutits med högstadiungdomar i Östberga, framförallt flickor. Olika kulturaktiviteter är planerade. Ett samarbete mellan förvaltningen och Stockholms stadsbibliotek har lett till att en biblioteksfilial öppnar i Östberga kombinerad med medborgarkontor en dag i veckan. Under hösten inledde förvaltningen ett samarbete med Svenska Bostäder, HSB (Hyresgästernas Sparkasse och Byggnadsförening) och gatu- och fastighetskontoret för att förbättra informationen till de boende och se över åtgärder för att öka trygghet och trivsel. Svenska Bostäder har inom ramen för Stadsdelsförnyelsen rustat upp gårdar och lekparkar i Östberga för 4,7 mnkr. Fortsatt upprustning är planerad men fördröjs då många hyresgäster avvaktar definitivt beslut om möjligheten att bilda bostadsrättsföreningar. Gatu- och fastighetskontoret har under året bland annat rustat upp gångtunnlar och gjort avsmalningar av gator. Detta har dock inte genomförts inom ramen för Stadsdelsförnyelsen.”

Lokal organisation

Chefen för resursenheten inom avdelningen förskola-skola har 50 % av sin heltidstjänst avsatt för samordning av Stadsdelsförnyelsen. Dessutom finns en ledningsgrupp bestående av handläggare inom ett antal olika verksamhetsområden. Rektorn vid Östbergaskolan samordnar insatser som är kopplade till skolans verksamheter och lokaler.

Information och kommunikation

I Östberga har ett antal arbetsgrupper med olika inriktning bildats. Boende och föreningar bjuds in att delta i arbetet. Information sprids bl a via öppna möten där även förtroendevalda medverkar.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 3,6 mnkr. Det faktiska utfallet blev 0,4 mnkr.

Farsta

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Stadsdelsförnyelsen i Farsta inleddes med ett framtidsseminarium i februari 2004. Där togs de lokala målen för arbetet med stadsdelsförnyelsen i Farsta fram. I alla stadsdelar har boende m.fl., utifrån dessa lokala mål och med ett processinriktat arbetssätt, tagit fram faktorer som skall kunna utveckla stadsdelarna till attraktiva områden att bo i, att verka i och att besöka. Utifrån dessa faktorer har arbetsgrupper startat omkring bostäder, service, natur, miljö, kultur, trygghet och tillgänglighet, integration, ungdom m.m.

I alla stadsdelar arbetar arbetsgrupperna med att ta fram utvecklingsprojekt. Vid återkommande samverkansmöten i stadsdelarna har boende, föreningar och arbetsgrupper samt tjänstemän från förvaltningar och bolag mötts för att tillsammans fatta beslut om eller utveckla projektidéer. Styrgruppen för stadsdelsförnyelsen i Farsta, ledd av stadsdelsdirektören, har beslutat om man ska gå vidare med de olika arbetsgruppernas förslag till projekt. Detta görs utifrån stadsledningskontorets riktlinjer för stadsdelsförnyelsen. De projekt som stadsdelsnämnden fattat beslut om under år 2004 finns presenterade i *bilaga*. Detsamma gäller redovisningen av bolagens/andra förvaltningars insatser i Farstaområdet.”

Lokal organisation

1,0 heltidstjänst inom avdelningen teknik och miljö är avsatt för arbetet som lokal utvecklingsamordnare. Samordnaren för demokratifrågor knyts också till arbetet med Stadsdelsförnyelsen. En styrgrupp har bildats under ledning av stadsdelsdirektören.

Information och kommunikation

Nämnden ordnar regelbundet sammankomster med boende. En framtidsscenarioprocess har genomförts och allt fler anmäler sitt intresse att delta i olika arbetsgrupper.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 10,5 mnkr. Det faktiska utfallet blev 1,2 mnkr.

Hässelby-Vällingby

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Information är en viktig del i arbetet med närdemokratin. Genom rätt riktad information ökar möjligheterna till aktivt deltagande. Engagemang och nätverksbildande har haft stor betydelse i förnyelsearbetet. Förutom traditionella informationskanaler har stadsdelsförnyelseprojektet arbetat med alternativa informations- och kommunikationskanaler för att nå prioriterade målgrupper.

Stadsdelsförnyelsen har strävat efter att bygga sociala nätverk över generationsgränser och att skapa förutsättningar för sociala mötesplatser. Detta arbete pågår i hela stadsdelen.

Projektet har riktat särskilda resurser mot de områden som är i störst behov av insatser. Prioriterade områden är främst Hässelbygård, Grimsta och Smedshagen, där har också insatser gjorts för bildandet av samverkansgrupper. Även i områdena Hässelbystrand, Räcksta och Vällingby har insatser gjorts för nätverksbyggande.

Satsning på ungdomars deltagande har skett bl.a. genom att söka upp ungdomarna på deras egna arenor. Där har ungdomarna getts möjlighet att själva komma med förslag på aktiviteter och med idéer hur man kan påverka sin närmiljö.

Under våren har framtidsverkstädernas grundarbete burit frukt och en vision för Hässelby-Vällingby stadsdelsförnyelsearbete har vuxit fram liksom lokala mål, som bygger på trygghet, demokrati samt socialt nätverksbyggande. Detta ingår i den handlingsplan som antogs i nämnden våren 2004.

Arbetsgången för förslag till insatser måste ske via initiativ från medborgarna och vidare via en arbetsgrupp i dialog med utvecklingssamordnaren. Därefter presenteras förslaget på ett samverkansmöte, där deltagarna kan ställa frågor samt tar ställning för eller emot förslaget. Därefter går förslaget vidare via förvaltningen och stadsdelsnämnden. Under verksamhetsåret 2004 har åtta samverkansmöten hållits. Till två av dessa möten har facknämnder och kommunala bolag särskilt inbjudits för att få möjlighet att presentera och förankra sina förslag. Drygt 25 arbetsgrupper är engagerade.

Under 2004 har ca 50 nya förslag till insatser arbetats fram av arbetsgrupperna och presenterats på samverkansmöten. Hitintills har ca 40 av dessa förslag till insatser godkänts av stadsdelsnämnden under 2004. Insatsernas syfte har varit att verka för bl.a. ökad integration, ökad sysselsättning, större trygghet, bättre hälsa, bryta fördomar samt förbättra tillgången till service, kultur och fritidsaktiviteter.

Förnyelsearbetet har utgått ifrån en positiv syn samt utifrån Hässelby-Vällingbys utvecklingsmöjligheter och behov. Förvaltningen har eftersträvat att insatserna skall vara långsiktigt hållbara.

Projektet omfattar 33 mkr för perioden 2003-2006. Nämnden har hittills beslutat om 22,1 mkr och förbrukat 1,2 mkr under 2003 och 7,4 mkr under år 2004.”

Lokal organisation

1,0 heltidstjänst är avsatt för arbetet som lokal utvecklingssamordnare.

Information och kommunikation

Omkring tjugofem olika arbetsgruppen träffas regelbundet. Dessutom genomförs regelbundet större öppna möten. Fackförvaltningar och bolag har medverkat vid dessa möten för att berätta om sina insatser inom ramen för Stadsdelsförnyelsen.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 10,0 mnkr. Det faktiska utfallet blev 7,4 mnkr.

Kista

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”De lokala målen för stadsdelsförnyelsen i Kista följer stadens mål och är formulerade i enlighet med stadsdelens måldokument och utifrån regionalt visionsarbete inom Kistavisionen och Framtidsscenarioarbetet.

Övergripande mål

Ökad integration – deltagande i samhällsutvecklingen lokalt och globalt samt höjd förvärvs- och utbildningsnivå.

Lokala målområden

- Attraktiv, trivsamt och trygg miljö
- Kultur och idrott bidrar till demokratiskt deltagande och tillväxt
- Rekryterings/matchningsinsatser och vuxenutbildning leder till att fler har trygga anställningar
- Fler elever når målen i skolan

De viktigaste metoderna i stadsdelsförnyelsens utvecklingsarbete är långsiktighet, samverkan och ett demokratiskt angreppssätt där de boende i stadsdelen uppmuntras att delta. Barn och ungdomars engagemang prioriteras.

Under det första året med lokalt stadsdelsförnyelsearbete har ett hundratal idéer och förslag inkommit från boende och tjänstemän i stadsdelen. Nämnden har beviljat medel för 27 insatser. Av dessa har sju tidsbegränsade åtgärder genomförts och avslutats under år 2004. Övriga fortsätter under perioden fram till år 2006.

De stadsdelsförnyelsemedel som beviljades av nämnden 2004 motsvarade en kostnad på 8,7 miljoner kronor varav 4,2 miljoner kronor förbrukades under året. Nedan följer redovisning utifrån de av nämnden den 23 oktober 2003 beslutade lokala målområdena.

Stadens riktlinjer betonar att arbetet ska vara förankrat i stadsdelen genom boendemedverkan. Både boende och anställda kan väcka förslag. Insatserna ska vara avgränsade i tid eller möjliga att implementera i ordinarie verksamhet. Förvaltningen har strävat efter att följa riktlinjerna.

Nämnden har fått avslag på två projekt. Ett projekt avsåg feriearbeten för ungdomar. Nämnden fick i samband med tertiärrapport 1 0,7 miljoner kronor för feriearbeten. Det räckte till att ordna arbeten för 90 ungdomar men behovet var större. Totalt sökte 300 ungdomar feriearbeten. Genom stadsdelsförnyelsemedel motsvarande 252 000 kronor kunde förvaltningen erbjuda ytterligare 48 ungdomar feriearbete. Det andra projektet som avstyrktes var 25 000 kronor för hyran till Frivilliga Krafter. Därtill hade stadsledningskontoret synpunkter på vissa administrations- och planeringskostnader. Förvaltningen har i bokslutet justerat kostnaderna för administration i stadsdelsförnyelsen i enlighet med stadsledningskontorets synpunkter.

1. Attraktiv, trivsamt och tryggt miljö samt idrott

Mål

- Satsa på en vacker, spännande, trivsamt och tryggt utemiljö
- Öka på medborgardeltagande och engagemang för utemiljön
- Väcka ungdomarnas intresse och engagemang för närmiljön
- Skapa tillfälle för nya spännande idéer och gemensamma mötesplatser
- Bevara Järvafältets natur – ett naturreservat som tillåter lämpliga aktiviteter
- En ren och snygg stadsdel

Måluppfyllelse

Insatserna inom målområdet kan hänföras till tre områden; fysisk miljö, miljö – Agenda 21 och mötesplatser. Åtgärder som ska ge ett tryggare område har påbörjats med förnyelse av miljöer där människor vistas för arbete eller rekreation. Skolgårdar, gångstråk, parkområden och torg har inventerats och projektering pågår. Miljöarbetet samordnas med Agenda 21 och framförallt barns intresse för en bättre miljö ska uppmuntras genom arbete med miljöstugor och ”grön flagg”. När det gäller mötesplatser har planering påbörjats om Husby Träff samt att skapa en spelplats för Parkteatern och fler aktivitetsytor för spontanidrott.

Två insatser har slutförts som bidrar till bättre miljö och ökad trivsel för de boende som vill utnyttja den nyanlagda bollplanen eller har barn på förskolan Blomsterängen som fått en ”ny” gård att leka på med vattenlek och djurskulpturer – allt enligt barnens önskemål. Samverkan med bostadsbolagen och gatu- och fastighetskontoret fungerar bra lokalt. Det gäller framför allt när det handlar om mindre projekt. Vid större insatser tar planering lång tid då gatu- och fastighetskontorets regler för konsultupphandling m.m tenderar att både fördröja och förlänga arbetet.

Boendeförankring

Stadsvandringar har genomförts i de tre stadsdelarna. Elevråd och föreningar har besökts och när förskolegården vid Blomsterängen färdigställdes deltog föräldrar och barn i arbetet. Pensionärsföreningar har engagerat sig i trygghetsfrågor och inför byggandet av ett Sinnenas Trädgård deltar de i planeringsarbetet.

2. Elevmål/skolan

Mål

- Fler elever når målen i skolan
- Elevernas delaktighet ska öka
- Ökad föräldrasamverkan i skolan
- Mötesplatser för ungdomar
- Satsa på förebyggande hälsoarbete och fritidsverksamhet för barn och ungdomar

Måluppfyllelse

Det övergripande målet att fler elever ska nå målen i skolan går inte att mäta på kort sikt. Dock visar de senaste rapporterna att skolresultaten är på uppgång i stadsdelens skolor.

Ett annat mål är att eleverna ska gå kvar i stadsdelens skolor i större utsträckning. Förvaltningen bedömer att skolornas profil måste stärkas, marknadsföringen förbättras och ett förtroendefullt förhållande till föräldrarna skapas. Flera integrationssatsningar och samverkansprojekt har kommit igång, där föreningar utgör en viktig förbindelselänk mellan hemmet och skolan för att öka engagemang och kunskaper. Förvaltningen ser aktivare föräldrar och föreningar som stärker sin ställning i närområdet som en följd av de nätverk som skapats för viktiga diskussioner om föräldrars ansvar. Det finns också en stark vilja att vara med och skapa föräldrasamverkan i skolan, nattvandring och annat stöd till barn och ungdomar.

I stadsdelens skolor pågår metodutvecklingsarbeten. Kultur är en viktig ingrediens i arbetet som fokuserar på språkutveckling och matematik men också på mångfalds- och integrationsarbe-

te samt värderingsfrågor. Insatserna tas emot väldigt positivt av föräldrar och elever, vilket förhoppningsvis ska bidra till att eleverna väljer att stanna i skolorna.

Att skapa träffpunkter för de äldre ungdomarna är en prioriterad uppgift. Det är ett långsiktigt arbete att återskapa förtroende och bra relationer med våra ungdomar som under de senaste åren ej haft några egna lokaler i stadsdelen. Det finns många olika förslag till insatser för ungdomar som förhoppningsvis kan föra arbetet framåt. Det är dock viktigt att lämna utrymme åt ungdomarna att själva påverka sin fritid och sina liv. Nya verksamheter som dras igång måste ha utsikter att leva vidare – ungdomarna får inte svikas – och därför måste det undersökas redan från början om det finns ekonomiska möjligheter att ta hand om verksamheterna efter det att projekten avslutats. Det som i första hand planeras är ett ungdomscafé och ungdomsrådslag. Samtidigt fortsätter ett kartläggningsarbete och ett uppsökande arbete. En referensgrupp har bildats som ska följa arbetet. Under hösten har träffar genomförts med olika ungdomsgrupper. Föräldrar i en skola har tagit initiativ till ett pilotprojekt kring vikten av goda kostvanor.

Boendeförankring

Det centrala föräldrarådet följer stadsdelsförnyelsearbetet. Rådet får information och för en dialog om idéer och förslag till insatser. I det centrala föräldrarådet ingår representanter för samtliga skolenheter i Kista. De flesta skolor har egna föräldraråd eller nätverk där arbetet ska förankras och diskuteras. För de enskilda insatserna bildas arbetsgrupper som förutom planering och genomförande även för en dialog med berörd personal och föräldragrupper. Skolornas elevråd behandlar stadsdelsförnyelsearbetet. Stadsdelens tre ungdomsgårdar samverkar med skolorna och bidrar också till att satsningar förankras.

3. Rekryterings/matchningsinsatser och vuxenutbildning leder till att fler har trygga anställningar.

Förslagen på insatser inom arbetsmarknadsområdet kan grupperas inom några områden:

- Rekryteringsinsatser och stöd till ny/småföretagande.
- Insatser där drift av mötesplatser och kulturinsatser utgör grund för arbetssträning/praktik/utbildning för ungdomar och/eller rehabiliteringsinsatser för vuxna.
- Utbildningar med lokal profil i föreningssamverkan.

Måluppfyllelse

Även om kompetensfonden är den satsning som ger störst möjlighet till att arbeta med utvecklingsprojekt för att öka sysselsättningen och minska bidragsberoendet, så görs inom ramen för stadsdelsförnyelsen mindre satsningar och metodutvecklingsprojekt som eventuellt kan växa. Insatsen under sommaren för att ge arbetslösa äldre ungdomar och skollediga elever praktik, arbete och meningsfull sysselsättning är ett exempel på detta. Projektet resulterade i en metod och ett samverkansnät som kan, även under resten av året, utgöra ett komplement till Kista Arbets- och Studieceter.

Boendeförankring

Samtliga nu aktuella projekt har utvecklats i samverkan med boende och lokalt föreningsliv. De har diskuterats på rådslagsmöten. Rådslagen angående arbete och sysselsättning har varit välbesökta och med en mycket klar majoritet av boende. Rådslag kommer att hållas varje månad och avser också reguljär verksamhet. Många förslag som kommer upp har kunnat omsättas direkt utan extra medel. Flera närvarande på mötena har önskat diskutera sin egen arbetslöshet och har då fått tid inbokad för detta. Rådslagen fyller därför också en funktion av att vara en del av brukarinflytandet i den ordinarie arbetsmarknadsverksamheten.

4. Kultur

Kultur är en viktig motor i utvecklings- och integrationsarbetet. Kultur har också ett värde i sig.

Måluppfyllelse

Kultur skapar många möten och gemensamma upplevelser som stärker människor och även kan verka sammanhållande för lokala samhällen. Astrid Lindgren-veckorna gav många oväntade samverkanspartners och roliga möten. En liten insats som mycket väl kan utvecklas till en återkommande tradition. Kista behöver synas i media på ett positivt sätt och bli intressant för näringsliv, turism och omvärlden i stort, om vi ska ha en möjlighet att skapa jämlika förhållanden i staden. Såväl Världsmusikfestivalen som Show Stockholm har etablerats som erkända evenemang som drar deltagare och publik från såväl lokalområdet som övriga stadsdelar. Kista har inlett ett samarbete med Rinkeby och Spånga-Tensta för att stärka det lokala kulturlivet och skapa en stark kulturregion i Järva. Ungdomars tillgång till kultur har förbättrats genom samverkan med Kungliga musikhögskolan och insatser med filmproduktion och ungdomsbibliotek som ligger i startgruppen. Samverkan med stadsdelens Kulturskola håller på att utvecklas.

Boendeförankring

De redan befintliga kulturnätverken i stadsdelen diskuterar stadsdelsförnyelsearbetet och de insatsförslag som finns inom kulturområdet. Nätverken är en bra arena för att föda fram nya idéer och utvecklingsinsatser.

Samverkan med fackförvaltningar och bolag

Det samarbete som redan pågår mellan stadsdelsförvaltningen och stadens fackförvaltningar samt dess bolag fortsätter som tidigare eller utvecklas efter de behov som uppstår. Fackförvaltningar och bolag bjuds in att delta tillsammans med lokalbefolkningen och andra myndigheter på offentliga möten och rådslag i stadsdelen. I början av hösten bjöd förvaltningen in Svenska Bostäder för att de skulle presentera sina planer för stadsdelsförnyelsearbetet under år 2005.”

Lokal organisation:

Arbetet samordnas av en grupp bestående av stadsdelsdirektören, avdelningscheferna för Integration-Arbeitsmarknad-Kultur, Fastighet-Teknik-Miljö och Skola-Förskola-Fritid, där Integration-Arbeitsmarknad-Kultur har huvudansvaret. Gruppen bereder ärenden till nämnden och planerar även inför arbetet med nämndens budget. Två utvecklingssamordnare ansvarar för handläggning och deltar vid förvaltningsgruppens möten. Avdelningen för Personal och Kommunikation genomför informationsinsatser.

Information och kommunikation

Arbetet med framtidsscenarier för hela Järvaområdet fortsätter tillsammans med stadsdelsnämnderna Rinkeby och Spånga-Tensta. En mängd olika processer har påbörjats under 2004 i samarbeten mellan lokala aktörer, förvaltningar och bolag. Information om rådslag och andra aktiviteter sprids bl a genom affischering och via nätverk. Speciella kampanjer har vänt sig till ungdomar. I samråd med elever, föräldrar och lärare har nya kommunikationsformer utvecklats.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 8,9 mnkr. Det faktiska utfallet blev 3,9 mnkr.

Rinkeby

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Riktlinjerna för Stadsdelsförnyelsen i Rinkeby har sin utgångspunkt i de mål och kriterier som beslutats i kommunfullmäktige.

Stadsdelsförnyelsen genomsyras av de boendes delaktighet i framtagandet av handlingsplaner och projekt. Detta är också någon som Rinkeby stadsdelsnämnd prioriterar. Rinkeby stadsdelsnämnd har under 2004 tagit fram lokala mål för stadsdelen. Dessa anger vilka projekt som bör göras med satsningen. Rinkebybor har tillfrågats vad de vill göra med satsningen och målen har formulerats enligt de åsikter som kommit fram.

Rinkeby stadsdelsnämnd har under året samverkat med flera av de centrala förvaltningarna och kommunala bolagen. Samarbete har främst skett med idrottsförvaltningen, gatu- och fastighetskontoret samt kommunala bostadsbolagen inklusive Centrumkompaniet AB och Näringslivskontoret AB.

Planerade insatser under 2004

De insatser som planerades under 2004 har genomförts. En utvecklingsplan/handlingsplan har tagits fram genom det uppsökande arbetet. Arbetet med framtidsscenarioer i samarbete med Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har genomförts. Framtidsscenarioarbetet har bedrivits med Storstadssatsningsmedel men samarbetet har gett ett mervärde i arbetet med Stadsdelsförnyelsen då det är nödvändigt att ta hänsyn till utvecklingen över hela Järvaområdet. EU-projektet Poseidon har inte bedrivits inom ramen för Stadsdelsförnyelsen. Projektet, som är ett erfarenhetsutbytesprojekt med sex städer i Europa som samtliga har motsvarande stadsdelar som Rinkeby, har haft egenfinansiering från Storstadssatsningens kvarstående medel. Erfarenheterna kommer dock Stadsdelsförnyelsen tillgodo bl.a. i arbetet med att få fler rinkebybor delaktiga.

Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade i december 2003 att en miljon skulle avsättas till fysiska åtgärder trots att en handlingsplan inte hade tagits fram. Detta för att rinkebyborna i samtliga tidigare satsningar lagt stor vikt på den yttre miljön vilket fortfarande anses aktuellt. Tre åtgärder har beslutats under 2004 inom ramen för denna insats. Dessa är: vattenpumpar för isbanor vintertid, scen till parkleken Hinderstorp och fler grillplatser.

Ytterligare ett projekt har beslutats under 2004 av Rinkeby stadsdelsnämnd inom ramen för Stadsdelsförnyelsen. Detta är nätverk för föräldrar med funktionshindrade barn och ungdomar.

Tidigare satsningar har visat att många projekt drivs vid sidan av varandra och där några ibland har konkurrerat om målgruppen och bedrivit liknande projekt. Erfarenheter har också visat att många projekt kommit till stånd utan de boendes delaktighet vilket har lett till en stor misstro för projekten och därigenom större risk för misslyckande. Rinkeby stadsdelsnämnds arbete med Stadsdelsförnyelsen sker därför i nära samarbete med rinkebyborna. Projektförslagen ska initieras av rinkebybor genom olika kontakter och uppsökande verksamhet. När projektförslag har inkommit läggs mycket arbete ner på processen av involvera fler rinkebybor samt att insatserna ska kopplas till ordinarie verksamhet. Samtliga projektförslag diskuteras därför med förslagsställarna tillsammans med den verksamhet som det finns koppling till.

Redovisning av de kommunala fastighetsbolagens insatser i Rinkeby

Stockholmshem

Tvättstugor, renovering (3st) samt nybyggnad (2st)	6 500 000 kr
Sopsug 2004	6 000 000 kr
Uteplatser till 16 lägenheter	2 700 000 kr
Spaljéer mellan gård och parkmiljö	930 000 kr
Parkering Axbyplan	2 700 000 kr

Dessa åtgärder har sin grund i en intervjuundersökning som gjordes bland de boende under 2002. Då framkom det att de upplevde problem med nedskräpning, att det ofta var bråk i tvättstugorna om tider m.m. Åtgärderna är också förankrade genom samråd med den lokala hyresgästföreningen.

Familjebostäder

Tvättning och målning av träkonstruktioner	500 000 kr
Lugna Gatan-projektet i Rinkeby	300 000 kr
Portlåsning Kvarnatorpet 1	180 000 kr

Åtgärderna är förankrade genom den lokala hyresgästföreningen. Familjebostäder har regelbundna möten med sina boende och diskuterar vad de tycker är viktigt att rusta upp.

Svenska bostäder

1. förstärkning av den lokala organisationen med gruppledare	400 000 kr
2. gårdsupprustningar	1 000 000 kr
3. väktare i området nattetid, rondering	100 000 kr
4. medborgarvårdar	150 000 kr
5. lugna gatan	150 000 kr

Flera åtgärder är planerade sedan länge. Vid nya insatser informeras lokala hyresgästföreningen som är Svenska bostäders forum för samråd.

Diskussioner har förts med de kommunala fastighetsbolagen i Rinkeby, Familjebostäder, Svenska Bostäder och Stockholmshem samt Centrumkompaniet AB hur samarbetet inom Stadsdelsförnyelsen kan förbättras. Det finns för närvarande liten koppling hur bolagen satsar inom stadsdelen och hur Rinkeby stadsdelsnämnd tar fram projekten. Möten har förekommit med samtliga fastighetsbolag där åtgärderna diskuterats. Samordnaren för Stadsdelsförnyelsen har även deltagit på några av lokala hyresgästföreningarnas möten.”

Lokal organisation

En utvecklingssamordnare ansvarar för helhetsperspektivet i de lokala utvecklingsfrågorna. Ytterligare två personer är anställda som utvecklingssamordnare, med speciell inriktning på uppsökande verksamhet och för att nå ungdomar. Förvaltningsledningen utgör styrgrupp.

Information och kommunikation

Arbetet med framtidsscenarier för hela Järvafältet fortsätter tillsammans med stadsdelsnämnderna Kista och Spånga-Tensta. Nämnden har också satsat på en brett upplagd uppsökarverksamhet som har resulterat i en mängd synpunkter och förslag.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 5,0 mnkr. Det faktiska utfallet blev 1,5 mnkr.

Skarpnäck

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

- ”Utveckla demokrati, inflytande och bryta segregationen. Särskilt inom ramen för stadsdelsförnyelse.

Måluppfyllelse

Stadsdelsförnyelseprojektet

Inriktning

Projektets inriktning är långsiktighet och hållbarhet. Stadsdelsnämnden har våren 2004 fastställt insatsområdena kultur, natur och bildning samt det gröna Skarpnäck vilket innebär att alla projekt som erhåller projektmedel har uppfyllt minst ett av dessa kriterier.

Lokala mål

Stadsdelsförnyelsens lokala mål är att projektet ska ge medborgarna en ökad boendekvalitet, stolthet och känsla för sin boendemiljö. Vidare ska satsningarna möjliggöra minskade spänningar mellan olika boendegrupper i lokalsamhället vilket innebär att projektet har ett starkt integrationsperspektiv. Projektet har under året gett avtryck i stadsdelsområdet och startat processer där

medborgarna haft stora möjligheter att påverka utvecklingen av områdets verksamheter för att utveckla den lokala servicen och boendekvaliteten i Skarpnäck.

Långsiktigt mål

Ett långsiktigt mål med projektet är att lokalsamhället ska kunna behålla verksamheter exempelvis i annan regi än kommunal regi till samma eller lägre kostnad. Detta har under året inte infriats men kvarstår till 2005 års verksamhet. När projektet är avslutat ska nya initiativ ha funnit sin form och ett antal grupperingar av medborgare, föreningar och/eller företagsgrupperingar ska ha bildats som har stor delaktighet i utvecklingen av lokalsamhället.

Redovisning av genomförda aktiviteter

Lokala projektansvariga

Arbetet med att genomföra projekt som beviljats medel från stadsdelsnämnden är prioriterat innan ytterligare projekt startar inom stadsdelen. Till varje projekt som har tilldelats medel från stadsdelsförnyelseprojektet har utsetts en budgetansvarig och operativ lokal projektledare som driver projektet för förvaltningens räkning.

Samarbetsavtal

Till större projekt har samarbetsavtal tecknats med berörda parter. Detta gäller Lugna Gatan ny profil, kulturprojektet i Bagarmossen samt upprustning av Reflexen i Kärrtorp

Visionsmöten och brukaravtal

Visionsmöten med medborgargrupper har genomförts främst under våren 2004. Inget nytt brukaravtal har tillkommit under 2004. Arbetet tillsammans med centrala förvaltningar och bostadsbolag har fungerat tillfredställande och ska ytterligare utvecklas.

Vilka mål som har uppnåtts

Under 2004 har aktiviteter bedrivits inom 12 projekt som beviljats medel och av dessa avslutades 3 projekt samma år. Samtliga projekt som påbörjats och/eller avslutas under 2004 har uppfyllt ställda krav och idag fastställda mål.

Vilka åtgärder som har prioriterats inom stadsdelsförnyelsen

Stadsdelsförvaltningen har försökt att lägga fokus på projekt med särskild satsning där ungdomar i stadsdelen är initiativtagare. Även integrationsprojekt och projekt med trygghetsprofil har prioriterats och vissa projekt har utvecklats i samarbete med det lokala brottförebyggande rådet. Samarbete med andra stadsdelar har skett genom deltagande i integrationsförvaltningens styrning och samarbetet har även skett inom ramen för Vision Söderort som till viss del utgör en bas för stadsdelsförnyelsearbetet i staden.”

Lokal organisation

En lokal utvecklingssamordnare ansvarar för både Stadsdelsförnyelsen och övriga demokratifrågor. Samordnaren deltar vid förvaltningsledningens möten.

Information och kommunikation

Under 2004 genomfördes att antal öppna möten på temat ”Vision Skarpnäck 2030”. Resultatet blev en mängd idéer och ett tiotal arbetsgrupper. Dessutom har fem framtidsscenariemöten genomförts med olika teman.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 4,5 mnkr. Det faktiska utfallet blev 1,7 mnkr.

Skärholmen

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Under året har sammanlagt 12 möten med de fyra byalagen/samhällsföreningen/utvecklingsrådet hållits. Därutöver har förvaltningen bjudit in till två stormöten och två möten för styrelserna i de fyra byalagen/ samhällsföreningen/utvecklingsrådet där olika teman behandlats. I de två stora pågående projekten: *Upprustning av Bredängs Centrum* och *Upprustning av Skärholmens strandstig* har boendegrupper inbjudits att delta och lämna synpunkter som beaktats vid projektering. Under hösten genomfördes en framtidsverkstad under en kväll. Alla hushåll i Skärholmen inbjöds att delta genom annons i lokaltidningen och information på hemsidan. 140 personer kom och engagerade sig i att diskutera framtidsfrågor och bidra till ett handlingsprogram. Det sammanfattande materialet från kvällen har tryckts upp i en skrift som delats ut till alla hushåll i Skärholmen.

Av 2004 års budget om 3 mkr förbrukades ca 46%. Projekt inte är så kostsamma under programfasen, det är först under projektering och framför allt genomförandefasen som de stora kostnaderna faller ut. Stadsdelsnämnden har under året fattat beslut om 8 projekt av olika storlek till en sammanlagd kostnad av drygt 13 mkr.

Under våren genomfördes regeringens *Demokratisatsning inför valet till Europaparlamentet* i Skärholmen och de fyra övriga stadsdelsnämnderna som ingår i storstadsavtalet i Stockholm.

Vid Medborgarkontoret har medborgare fått svar på *konsumentsfrågor*. Konsumentinformation ges under per telefon eller vid besök 28 timmar/vecka, varav en kväll/vecka till kl 19. Under året inkom ca 1.250 konsumentfrågor, en ökning om ca25% sedan 2003. Enklare frågor besvaras direkt över disk utan tidsbeställning. Om frågan är mer komplicerad får kunden besked senare, dock senast inom 24 timmar. Samhällsvägleddare vid medborgarkontoret rådgör med sina kolleger och/eller Konsumentverket och Allmänna Reklamationsnämnden, de har också tillgång till ett webb-baserat handläggarstöd från Konsumentverket. Kunden kan själv hitta information på olika hemsidor, till exempel på Konsumentverkets, Allmänna Reklamationsnämndens och Konsumenternas elrådgivningsbyrå, anvisning ges vid Medborgarkontoret.

Det viktigaste medlet för att uppnå *ett integrerat samhälle* är att alla människor har ett arbete. Vid nyrekrytering, har stadsdelsförvaltningen i möjligaste mån anställt flerspråkig personal med adekvat utbildning. Vår flerspråkiga personal både inom förskolan och skolan har inneburit en stor tillgång och resurs, med bland annat sina olika språk- och kulturkunskaper.”

Lokal organisation

1,75 tjänst är avsatt som lokal utvecklingssamordnare. En av samordnarna är speciellt inriktad på att arbeta med ungdomar.

Information och kommunikation

Framtidsscenarier har genomförts och därefter har grupper bildats för att arbeta med konkreta insatser. Seminarier har genomförts för att diskutera olika aspekter som har betydelse för utvecklingen i området.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 3,0 mnkr. Det faktiska utfallet blev 0,7 mnkr.

Spånga-Tensta

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Tankar om ett utvecklingsprogram för Spånga-Tensta har legat till grund för stadsdelsförnyelsen, d.v.s. ett helhetstänkande om vad som är bra för hela stadsdelen. Framtidsvisioner har arbetas fram under året tillsammans boende och med de övriga järvastadsdelarna Kista och Rinkeby. Visionerna kommer att presenteras för respektive stadsdelsnämnd under 2005. En framtidsverk-

stad hölls 4 maj med ett hundratal boende och tjänstemän samt andra engagerade i Järvastadsdelarna.

Under året har Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutat om projekt för sammanlagt 16 Mkr. Ett flertal beslut kom i slutet av året, varför endast ca 1,7 Mkr har bokförts fram till den 17 december. Besluten har föregåtts av arbetsgruppers (ca 25 st.) framtagande av förslag, områdesgrupper (4 st.) som granskat förslagen och varit behjälpliga med goda råd för att uppfylla direktiven. Öppna möten har hållits för "Utvecklingsprogram för Spånga-Tensta" (9 st. totalt) med 40-100 personer närvarande varje gång. Totalt har uppskattningsvis närmare ca tusen människor varit engagerade i olika sammanhang i arbetet. Delaktigheten från boende och andra aktörer i stadsdelen kan därmed anses god.

Många av de beslutade projekten har varit barn- och ungdomsprojekt (genom Verdandi, Spånga Blåbandsförening, stadsdelsförvaltningens ungdomshus, skolor i stadsdelen, idrottsföreningar, somaliska och syrianska föreningar, Järva Folkets Park och Spånga Folkan). Andra projekt har rört specifikt kvinnor, äldre och föräldrar. Beslut har också fattats om arbetsmarknadsprojekt liksom integrationsprojekt, som avsett utveckling av svenska språket och att skapa nätverk.

De öppna mötena har ofta haft extern information/diskussion om frågor som rör stadsdelen. Informatörer, som deltagit, har varit från polisen, NTF, stadsbyggnadskontoret, de kommunala bolagen etc. Syftet har varit att diskutera vad som är viktigt för hela stadsdelen och därigenom underlätta ställningstagande till varje enskilt projektförslag.

Måluppfyllelsen av verksamhetsplanen för året har varit god. Projekten som nu genomförs har en bred förankring i vad som kan vara bra för hela stadsdelen. Majoriteten av projekten avser i första hand Tensta. Ett biografprojekt med storbildsTV i Spånga Folkan för ca 1,7 Mkr avser att befärma möten mellan människor från Spånga och Tensta.

Framöver kommer att satsas på att Spånga än mer ska delta i arbetet med stadsdelsförnyelsen och att få med fler ungdomar i hela stadsdelen. En utvärdering har gjorts av en fristående konsult av Kvinno centrum och av Kvinnojouren vilket visat att deras insatser varit goda och behövs i stadsdelen men samtidigt att de behöver mer stöd i att utveckla sina respektive projekt.

De kommunala bolagens satsning under året uppgick till 21 632 000 kronor. Nedan följer en uppräknin g av projekten.

Svenska Bostäder

- Tensta-Hjulsta rent och snyggt, föreningsstädning (200 Tkr)
- Den lokala organisationen har förstärkts med gruppledare för att bl.a. förbättra kontakterna med hyresgästerna och bättre kunna ta hand om störande hyresgäster (800 Tkr)
- Rondering med väktare nattetid (200 Tkr)
- Tensta marknad 2004 (50 Tkr).

Familjebostäder

- Gårdsupprustning, Faringeplan, ny tvättstuga, parkering och förnyad växtlighet (9 100 tkr inkl moms). Projektet fortsätter 2005.
- Gårdsupprustning, Glömminge gränd, kv Hämringe (10 500 Tkr inkl moms)
- Tensta-Hjulsta rent och snyggt, föreningsstädning (150 Tkr).

CentrumKompaniet

- Hyresrabatt, Tensta konsthall (250 Tkr)
- Centrumledning, utveckling av (300 Tkr)
- Tensta marknad 2004 (30 Tkr)
- Tensta-Hjulsta rent och snyggt, föreningsstädning (52 Tkr), tillsammans med Stockholm Entreprenad."

Lokal organisation

1,0 tjänst fördelas på två lokala utvecklingssamordnare.

Information och kommunikation

Arbetet med framtidsscenarier för hela Järvafältet fortsätter tillsammans med stadsdelsnämnderna Kista och Rinkeby. Utvecklingsfrågor som berör både närsamhället och hela Järvaområdet diskuteras vid öppna möten dit alla intresserade är välkomna. För närvarande finns dessutom ca tjugo olika arbetsgrupper.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 15,1 mnkr. Det faktiska utfallet blev 1,7 mnkr.

Vantör

Utdrag ur verksamhetsberättelse 2004

”Stadsdelsnämnden

Stadsdelsnämnden har fattat beslut om att prioritera sex områden för arbetet med att uppnå visionen för Vantör, och inlett totalt arton projekt inom dessa målområden fördelat enligt följande (antal projekt inom parentes): demokrati och delaktighet (3), trivsel och trygghet (6), miljö och Agenda 21 (1), lokal utveckling och samverkan, arbetsmarknad och näringsliv (3) samt föreningsliv och kultur (4). Merparten av projekten planeras pågå fram till 2006-12-31 men tre av projekten är genomförda och avslutade enligt planerna.

Med anledning av att tjänsten som samordnare för Stadsdelsförnyelsen var vakant under ca fyra månader, samt att ett antal projekt blivit försenade på grund av rekryteringsproblem, lyckades inte förvaltningen uppnå samtliga projektmål enligt tidsplanerna. Under året har förvaltningen genomfört en medborgarundersökning då tusen personer fick möjlighet att lämna förslag och synpunkter på förbättringsområden inom Vantör. Stadsdelsförvaltningen har även inlett ett utvecklingsarbete kring Högdalstopparna i samarbete med Farsta stadsdelsförvaltning och gatuo- och fastighetskontoret.

Kostnaderna för ovanstående projekt, inklusive samordningen för Stadsdelsförnyelsen, uppgick till totalt 5,1 mnkr under 2004. Kostnaderna för Stadsdelsförnyelsen under 2005 beräknas bli ca 23 mnkr.

Bolagen och facknämnderna

Svenska Bostäder har byggt om en lokal till en lägenhet på Ämmebergsgatan 7, renoverat balkonger och fasader på Gillerbacken 3-9 samt genomfört upprustningar av tvättstugor och den yttre miljön i delar av Hagsätra. Dessa projekt har genomförts till en kostnad av totalt ca 5,7 mnkr.

Familjebostäder har genomfört upprustningar av den yttre miljön samt förbättrat ytterbelysningen i delar av Bandhagen och Högdalen. I anslutning till Bandängen har Familjebostäder avverkat träd och röjt i grönområdet i samarbete med stadsdelsförvaltningen. I Snösätra har Familjebostäder installerat elektroniska inpasseringssystem och i delar av Rågsved har den yttre miljön rustats upp, samt kompletterats med nya lekredskap och förbättrad belysning. Dessa projekt har genomförts till en kostnad av totalt ca 7 mnkr.

Stockholms hem har installerat elektroniska boknings- och låssystem i ett antal tvättstugor i Rågsved till en total kostnad om ca 80 tkr.

Kulturförvaltningen bidrog med 150 tkr till etableringen av Studio 124 i Rågsved. Övriga fackförvaltningar och bolag har inte genomfört några särskilda satsningar inom Stadsdelsförnyelsen i Vantör.”

Lokal organisation

1,5 tjänst är avsatt för lokal samordning och administration.

Information och kommunikation

Under året har ett aktivt informationsarbete bedrivits både externt och internt. Ett informationsmaterial med nyhetsbrev, affischer och flygblad har tagits fram för att tydliggöra de insatser som görs i stadsdelen inom ramen för Stadsdelsförnyelsen.

Ekonomi

Stadsdelsnämnden planerade för insatser under året motsvarande 12,0 mnkr. Det faktiska utfallet blev 5,1 mnkr.

Facknämnderna

Nedan följer utdrag ur respektive verksamhetsberättelse 2004 för de facknämnder som deltar i Stadsdelsförnyelsen.

Gatu-och fastighetsnämnden

”Kommunfullmäktige antog 2003 riktlinjer för ”Stadsdelsförnyelse – för delaktighet och långsiktigt positiv utveckling i Stockholms ytterstad”. Stadsdelsförnyelsen omfattar nio stadsdelsnämnder¹. Flera olika facknämnder och bolag är berörda av satsningen. Det övergripande ansvaret ligger på kommunstyrelsens arbetsmarknads- och integrationsberedning. Medverkande stadsdelsnämnder har samordningsansvaret för såväl egna insatser som övriga insatser organiserade under berörda facknämnder och bolag. Uppdraget är att utifrån ett tillväxtperspektiv skapa ett sammanhållet lokalt utvecklingsarbete. Stadsdelsförnyelsen fokuserar på de utvalda områdenas tillgångar och utvecklingsmöjligheter.

En av kontorets huvuduppgifter är att medverka i utvecklingen av stadens fysiska miljö. En prioriterad uppgift är uppdraget att tillskapa 20 000 nya bostäder under innevarande mandatperiod. Det stora flertalet av dessa kommer att byggas i ytterstaden och måste ses som ett av de största och mest konkreta utvecklingsprojekten för ytterstaden.

Utifrån kommunfullmäktiges beslut har nämnden 2004 beslutat om riktlinjer för hur kontoret ska arbeta med stadsdelsförnyelsen, inom ordinarie verksamhet och inom de övergripande målområdena för stadsdelsförnyelsen. Nämnden har inte erhållit särskilda medel för deltagande i stadsdelsförnyelsen och driver inga egna projekt inom ramen för stadsdelsförnyelsen. Kontoret genomför de åtgärder som är kopplade till stadsdelsförnyelsen inom den befintliga organisationen², samordnat med andra pågående satsningar och visioner och med de kanaler för samråd som finns med stadsdelsförvaltningarna i samband med projekt och verksamhetsprogram.

I kontorets löpande verksamhet pågår ett omfattande arbete inom de målområden som är formulerade för stadsdelsförnyelsen. Kontoret arbetar bl.a. med att anvisa mark för bostäder och arbetsplatser i ytterstaden, en uppbyggnad av infrastrukturen, ökad trygghet genom bättre belysning och klottersanering, upprustning av parker och naturvårdsområden och olika insatser för levande centrum. Kontoret arbetar vidare med information och regelbundna samråd i planeringsprocessen samt insatser inom tillgänglighetsprojektet, där de lokala handikappräden tar aktiv del i de lokala frågorna.”

Idrottsnämnden

Nämnden behandlar inte specifikt Stadsdelsförnyelsen i sin verksamhetsberättelse för 2004.

¹ Kista, Rinkeby, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta, Skarpnäck, Farsta, Vantör och Skärholmen.

² Kontoret deltar aktivt i arbetet genom att biträda stadsdelsförvaltningarna med upprättande av program/projektering och anläggning av de fysiska åtgärder som stadsdelsnämnderna beslutat. Efter beställning från stadsdelsnämnden övertar kontoret rollen som projektledare och beställare av erforderliga konsult- och entreprenadtjänster för att genomföra projektet åt stadsdelarna.

Integrationsnämnden

Nämnden behandlar inte specifikt Stadsdelsförnyelsen i sin verksamhetsberättelse 2004. Året har präglats av nämndens kommande avveckling vid årsskiftet 2004/2005 med anledning av överförandet till stadsdelsnämnderna av ansvaret för stadens flyktingmottagande.

Kulturnämnden

”Inom ramen för stadens satsning på *Stadsdelsförnyelse* har förvaltningen utvecklat samarbetet med en rad stadsdelsförvaltningar, vilket också ligger i linje med nämndens uppdrag att stödja och stimulera lokal kulturverksamhet. Särskilt betydelsefulla är biblioteken och Kulturskolan, vars verksamhet är spridd över hela staden, men också en rad fria kulturverksamheter med stöd från kulturnämnden (ex. Tensta Konsthall). Dessa förvaltningens verksamheter arbetar i princip i enlighet med Stadsdelsförnyelsens övergripande mål att minska skillnaderna mellan stadsdelarna när det gäller, arbete, utbildning, trygghet, trivsel, service, kultur och fritid och att motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer.

Satsningarna i de fyra stadsdelarna Farsta, Skarpnäck, Tensta och Vantör har fortsatt för utveckling av lokala kulturcentra, liksom utvecklingsarbetet i flera stadsdelar med de samlingslokaler som staden stödjer via stödet till lokalsubventioner. Förvaltningen har också aktivt deltagit vid tillblivelsen av det lokala konst- och kulturprojektet *Konsthall C* i Hökarängen i stadsdelen Farsta och ett monumentalskulpturprojekt i Kungens kurva/Skärholmen, samt medverkar i strategiskt arbete inom stadsdelsförnyelsen i Kista, Rinkeby, Spånga-Tensta och Vantör.”

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden behandlar inte specifikt Stadsdelsförnyelsen i sin verksamhetsberättelse för 2004.

Stadsbyggnadsnämnden

”Ökad integration och stadsdelsförnyelse

För att bryta segregationen och öka integrationen krävs åtgärder inom snart sagt varje del av stadens verksamhet. I en tid då staden står inför ett bostadsbyggande av betydande omfattning är det dock viktigt att tillvarata de möjligheter detta ger till ökad integration.

Ett mångårigt prov på detta är arbetet med visionen för Kista Science City. Ett projekt som skapades med det dubbla syftet att dels trygga Kistas fortsatta utveckling som ett världsledande centrum för framtidsbranscher som IT och telekom, dels nyttja Kistas kraft till att även influera kringliggande stadsdelar, varav några utgör stadens mest problemtungda. Vad gäller det sistnämnda kunde detta arbete ses som en direkt fortsättning på det som inletts inom den s k ytterstadssatsningen i dessa stadsdelar.”

Stadsmuseinämnden

”Staden kommer att göra satsningar för ytterstaden genom att resurser satsas på såväl fysisk och social upprustning som närdemokrati. Satsningen kommer att omfatta nio stadsdelar i ytterstaden. Varje berörd stadsdelsförvaltning har samordningsansvaret för egna insatser och andra insatser från övriga förvaltningar och bolag. Enligt riktlinjerna för satsningen på stadsdelsförnyelse skall stadsmuseiförvaltningen bland andra utforma egna mål för sin medverkan och ange på vilket sätt man inom ordinarie budget avser att medverka (processmål 5).

Stadsmuseiförvaltningen har under året deltagit i diskussioner som förts kring målformuleringar och handlingsplaner av stadsdelsförvaltningarna, till en del som en fortsättning på projektet ”Agenda kulturarv”. Förvaltningen har här en stor uppgift genom att delta i planeringsarbetet för de yngre bostadsområdena i ytterstaden. I många fall finns inom Stockholms ”miljonprogramsområden” kvaliteter som är väl värda att uppmärksamma i samband med förnyelseåtgärder. Seminarier, visningar och informationsmaterial kan tas fram om stadsdelens egen historia. Några stadsdelsnämnder har redan beställt vår medverkan, t.ex. Vantör och Hässelby-Vällingby.”

Utbildningsnämnden

”Satsningen på Stadsdelsförnyelsen omfattar nio stadsdelar varav utbildningsförvaltningen driver utbildningsverksamhet i sju. Prioriterade utvecklingsåtgärder inom gymnasieskolan omfattar Tensta-Rossprojektet vid Tensta gymnasium, Nya byggprogrammet och satsningen på K2 vid Kista gymnasium, utvecklingsprogram för Farsta gymnasium med bl.a. satsning på den verksamhetsförlagda lärarutbildningen och en ny yrkesinriktad barnskötarutbildning för stadens anställda, på uppdrag av Kompetensfonden, samt satsningen på Motorbranschens tekniska gymnasium vid Enskede Gårds gymnasium. Beslut har fattats om uppbyggnad av en ny teater-, musik- och dansutbildning samt en ny fordonsutbildning vid Skärholmens gymnasium. Se avsnitt 11.3.

Inom vuxenutbildningen har förvaltningen samarbetat med stadsdelsnämnderna kring uppsökande rekryteringsarbete. Med information och vägledning motiveras invånare med kort utbildning till studier för att möjliggöra inträde på arbetsmarknaden eller vidare studier och därigenom öka egenförsörjningen. Förvaltningen samordnar också olika utbildningsprojekt, inom ramen för Kompetensfonden. Ett stort projekt som omfattar ca 600 anställda inom barn- och fritid startar 2005. Barnskötare utan formell kompetens samt övriga inom barnomsorgen med låg utbildning skall erbjudas en stegvis kompetenshöjning.

Förvaltningen har också i samverkan med stadsdelsnämnderna utvecklat yrkesinriktade utbildningar på grundläggande och gymnasial nivå och samarbetat med stadsdelsnämnderna kring introduktionen av nyanlända flyktingar, vilket på sikt skall kunna omfatta alla sfi-studerande. Se avsnitt 12.4.”

Bolagen

Här redovisas de medverkande bolagens rapporter till Stockholms Stadshus AB avseende arbetet med Stadsdelsförnyelsen.

Svenska Bostäder (redovisas även i separat tabellform)

Se projektlista för sifferunderlag. ”redovisning stadsdelsförnyelse, 17 januari 2005”.

Utfall totalt för Svenska Bostäder 71 805 kkr år 2004.

Nedan följer kommentarer till åtgärderna.

Företagsövergripande projekt

Utfall 1384 kkr 2004.

Gemensam tjänst för trygghet och miljö

a) Östberga/Skärholmen mfl områden i sydväst omfattas av projektledaren Joakim Henrikssons arbete. Arbetar inom förvaltningsområdet Sydväst med småskaliga projekt som ska ge fler ”positiva händelser” i området. Förankrat i stadsdelen. Utvecklades ur ett LIP-kansliprojekt och Storstadsåtgärdsprojekt. Utfall 1000 kkr 2004, avser både lön mm samt kostnader för olika projekt.

Husvårdsutbildning

b) Projekt på försök, övergripande för Svenska Bostäder. Ungdomsprojekt i samarbete med Fryshuset. Utbildning av husvårdslärlingar under ca 1-1½ år. 4 ungdomar har anställts, som ska genomgå en intern utbildning. Efter utbildningen beräknas de få en plats i förvaltningen i något av våra bostadsområden. Inleddes 2004-09-01. Om försöket faller väl ut kommer fler ungdomar att genomgå utbildningen. Utfall 384 kkr 2004. Fortsätter under 2005.

Bredbandsnät

Svenska Bostäders styrelse beslutade 2004-01-16 att installera ett passivt fiberoptiskt bredbandsnät i hela Svenska Bostäders bestånd av bostäder och lokaler, ca 50.000 hyresgäster. Utbyggnaden ska ske successivt med början i Norra Järva och avslutas i innerstaden. Hela beståndet beräknas vara anslutet senast 2009. Det övergripande målet är att ge Svenska Bostäders hyresgäster ekonomiskt fördelaktigt tillgång till nya kapacitetskrävande tjänster såsom Internet, TV, telefoni mm.

Hyresgästerna ska ges förutsättningar att själva välja vilket tjänsteutbud de vill ha och av vem de ska köpa tjänsterna.

Nedan redovisas utfall för 2004 (2798 kkr) för utbyggnaden av bredbandsnätet under resp SDN, under 2004 i Kista SDN och Spånga/Tensta SDN. Fortsätter under kommande år.

Enskede/Årsta SDN

(Östberga, Årsta, Johanneshov, Dalen)

Utfall 2004 4650 kkr.

Gårdsupprustningar, lekutrustning

a) Utfall 3500 kkr 2004. Upprustning av gårdar i Östberga. Beslut om åtgärden av styrelsen 1999-12-09, lokalt förankrat. I överenskommelsen med Hyresgästföreningen från 2000-11-21 framgår att det förutsätts att "den slutliga planeringen av gårds- och trädgårdsupprustningen förutsätts kunna avräknas mot ytterstadssatsningen och ska ske i aktiv och nära samverkan med hyresgästerna på respektive gård."

Projektet försenades under året. Första etappen genomförd. Kommande etapp ej godkänd av hyresgästerna, ska avgöras av Hyresnämnden.

b) Miljöstuga Östberga. Hänger ihop med projektet ovan. Utfall 1150 kkr 2004.

Övrigt

c) Projekt kring miljö, klotter och trygghet i Dalen och Bagarmossen. Utfall 0 kr 2004. Projektet har inte kommit igång under året. (Projektet Bagarmossen ligger fel, tillhör Skarpnäck SDN. Flyttas till 2005 års redovisning.)

Farsta SDN

(Farsta, Farsta strand, Fagersjö, Tallkrogen, Hökarängen) Utfall 24 216 kkr 2004.

Farsta Strand

Byte av entrépartier på Nordmarksvägen, Utfall 420 kkr.

Upprustning av gårdar, trädplantering, Nordmarksvägen, Utfall 260 kkr.

Byte av entrépartier, Brunskovsbacken, Utfall 520 kkr.

Installation av låssystem (APTUS), Brunskovsbacken, Utfall 986 kkr.

Installation av skymningsrelä, Utfall 186 kkr.

Sensorstyrd belysning trapphus/loftgångar, Utfall 795 kkr.

Installation APTUS Ullerudsbacken 54-62 inkl miljöstuga, Utfall 407 kkr.

Ommålning entréer Ullerudsbacken 54-62, Utfall 53 kkr.

Loftgångsrenovering Nordmarksvägen, Utfall 649 kkr.

Farsta

Belysning inom området, Utfall 409 kkr.

Lekplatsutrustning Torsbygatan och Dejegatan, Utfall 54 kkr.

Omputsning fasad mm Grumsgatan 4, Utfall 156 kkr.

Trapphusmålning Torsbygatan och Dejegatan, Utfall 154 kkr.

Fagersjö

Installation APTUS, Havsörnsvägen och Skrakgränd inkl miljöstugor, Utfall 592 kkr.

Lekplatsutrustning, Utfall 150 kkr.

Nybyggnation 2 st fristående tvättstugor, har "Y-stämpel", Utfall 3020 kkr.

Ombyggnad av lokaler till lägenheter, Utfall 5610 kkr.

Belysning/säkerhet, Utfall 500 kkr.

Tallkrogen

Byte/komplettering av belysning Torög, Hägerv och Kaggeholmsv. Utfall 300 kkr.

Ny miljöstuga, Utfall 612 kkr.

Byte av entrépartier Torögatan och Hägervägen, Utfall 958 kkr.

Byte av garageportar, Hågervägen och Kaggeholmsvägen, Utfall 372 kkr.

Samtliga projekt förankrade hos stadsdelsförvaltningen.

Hässelby/Vällingby SDN

(Grimsta, Räcksta, Vinsta, Vällingby, Hässelby Gård, Hässelby Strand)

Utfall 16 342 kkr 2004.

Förnyelse av centrumanläggningar.

a) Genomgripande renovering av ungdomsgården Tegelhögen i Vällingby Centrum. Tillgänglighetsanpassning och återställande av inredningen enligt modell från 1955. Projektet förankrat hos stadsdelsnämnden. Utfall 7550 kkr 2004.

Ombyggnad av lokaler till lägenheter.

b) Ägardirektiv till de tre bostadsbolagen gemensamt; bygg minst 8000 lägenheter under mandatperioden. Särskilt ägarkrav på SB; nyproduktion om minst 1000 lägenheter per år under treårsperioden 2004-2006.

I december 2002 hemställde finans- /stadsbyggnads- samt gatu- och fastighetsborgarråden att stadsledningskontoret i samarbete med berörda nämnder och bolag skyndsamt skulle inventera fastighetsbestånden i syfte att klargöra förutsättningarna för att konvertera lokaler, kontor och industrifastigheter till bostäder.

Avser Grimstagatan 129, Silversmedsplan 26 och 16, Strandliden 65, Maltesholmsvägen 119, Friherregatan 25-27, Ullvidevägen 1 och 19 samt Mörsilsgatan 24.

Utfall 10 873 kkr 2004.

Gårdsupprustningar, lekutrustning

c) Gårdsupprustning servicehus Hässelby Gård, utgick pga försäljning till FB Service-hus AB. Projektet förankrat hos stadsdelsnämnden. Utfall 0 kr 2004.

d) Gårdsupprustning Grimstagatan 50. Projektet förankrat hos stadsdelsnämnden. Utfall 163 kkr 2004.

e) Ytterligare tre gårdsupprustningar genomförda, men ej med i sammanställningen, Grimstagatan och Kanngutargränd i Grimsta och Lyckselevägen i Vällingby. Projekten förankrade hos stadsdelsnämnden

Övrigt

f) Avser belysningsåtgärder, trygghet. Flera små projekt. Projekten försenade. Utfall 0 kkr 2004.

Kista SDN

(Kista, Akalla, Husby)

Utfall 14 488 kkr 2004.

Husby tak, nyproduktion, nedskrivningsbehov

a) Nyproduktion genom påbyggnad 1 våning på befintliga fastigheter. Ägardirektiv att tillskapa nya bostäder. Kommunicerat med stadsdelsförvaltningen. Summan avser den del som gör att nyproduktionen ej är lönsam. Projektet påbörjat, slutförs under 2005. Utfall 3700 kkr 2004.

Förnyelse av centrumanläggningar

b) Förnyelse av Akalla centrum. Styrelsebeslut 2004-06-08. Kommunicerat med stadsdelsförvaltningen. Utfall 3500 kkr 2004.

c) Garage Husby centrum. Upprustning av garaget i Husby Centrum. Nödvändig för att vitalisera centrum. Utfall 465 kkr 2004.

d) En centrumledare arbetar i centrumen i Husby och Akalla (och numera även i Kärr-torp.) Förstärkning av organisationen kring centrumen. Har funnits sedan Yttertads-satsningens dagar. Fick Y-stämpel vid starten. Utfall 500 kkr 2004.

Bredbandsnät

e) Utbyggnad av bredbandsnät i hela Svenska Bostäders bestånd, projektet försenat. Uppdrag av styrelsen. Utfall 2523 kkr 2004.

Övrigt

Utfall 500 kkr 2004.

f) Centumvårdar. Inleddes som ett samarbete mellan SB, stadsdelsförvaltningen och arbetsförmedlingen. Två fastighetsskötare anställdes under 1 år och deras arbetsuppgifter var att arbeta i Husby centrum med fastighetsskötsel, men också att vara där och vara synliga i centrum och därmed skapa ökad trygghet. En av dessa två personer har nu blivit husvärd inom förvaltningsområdet Norra Järva, och den andra är kvar i centrum som fastighetsskötare, men avlönas nu helt av Svenska Bostäder. Fortsätter under 2005.

g) Trygghetsåtgärder. Olika mindre projekt i Akalla där Svenska Bostäder samarbetar med stadsdelsförvaltningen. Hyresgästerna styr till stor del innehållet.

Ombyggnad av lokaler till lägenheter

h) Ägardirektiv. Se Hässelby/Vällingby SDN. Avser Bergengatan 7. Utfall finns ej med i redovisningen för 2004.

Rinkeby SDN

Alla projekt har tillkommit under arbetsåret.

Utfall 1500 kkr 2004.

Förstärkning av lokala organisationen på Södra Järva.

b) Svenska Bostäder har ett gemensamt kontor för hela Järva som är beläget i Husby. Husvärdarna, som har den vardagliga kontakten med hyresgästerna, vistas hela tiden i området. Då Järva är ett svårförvaltad område har den lokala organisationen förstärkts genom 3 st gruppleddare (i Hjulsta, Tensta och Rinkeby). De stöttar husvärdarna i sitt arbete. Utfall 400 kkr 2004.

Gårdsuprustningar, lekutrustning

c) Upprustning av en gård på Visbyringen i Rinkeby. Mark, trädgård mm. Kommuniserat med stadsdelen. Utfall 1000 kkr 2004.

Väktare i området

d) Trygghetsprojekt. Väktare ronderar området kvälls- och nattetid så hyresgäster och andra kan röra sig tryggt i våra områden. Kommuniserat med stadsdelen. Utfall 100 kkr 2004.

Övrigt

e) Bidrag till Lugna gatan, som är ett projekt tillsammans med bla stadsdelen och SL. 150 kkr 2004, finns ej med i utfallet.

f) Bidrag till medborgarvårdar. Trygghetsprojekt, värdarna ronderar i området och i centrum. Har väl synliga jackor så alla vet vilka de är, skapar trygghet. 150 kkr, finns ej med i utfallet för 2004.

Skarpnäck SDN

(Bagarmossen, Kärrtorp, Björkhagen, Hammarbyhöjden)

Utfall 5931 kkr 2004.

Förnyelse av centrumanläggningar

a) Upprustning av Kärrtorps centrum. Beslut av styrelsen 2004-11-16. Utfall 65 kkr 2004. Projektet försenat, resten kommer förhoppningsvis under 2005. Ingår i söder-ortsvisionen. Samarbete med stadsdelsförvaltningen. Stark förankring bland företagsarna, en ny företagsförening bildad. Även öppna möten med medborgarna.

Ombyggnad av lokaler till lägenheter.

b) Ägardirektiv. Se Hässelby/Vällingby SDN. Avser Ätravägen 11 och 13 samt Vikstensvägen 24. Utfall 5866 kkr 2004.

Övrigt

c) Projekt kring miljö, klotter och trygghet i Dalen och Bagarmossen. Utfall 0 kr 2004. Projektet har inte kommit igång under året. (Projektet Bagarmossen ligger fel, tillhör Skarpnäck SDN. Flyttas till 2005 års redovisning.)

Skärholmen SDN

(Skärholmen, Vårberg, Bredäng)

Utfall 1575 kkr 2004.

Ombyggnad av lokaler till lägenheter

a) Ägardirektiv, se Hässelby/Vällingby SDN. Avser Storholmsbackarna 60, 90, 102 och Ålgrytevägen 12. Utfall 1575 kkr 2004.

Spånga/Tensta SDN

(Bromsten, Spånga, Tensta)

Utfall 1975 kkr 2004.

Förberedelse inför Boutställning

a) Boutställning ska genomföras 2006. Föreslogs av några hyresgäster i samband med Stockholms 750-årsjubileum. Satsningen beslutad av styrelsen 2003-03-27. Stadsdelen engagerade i projektet. Utfall 500 kkr 2004.

Städprojekt, föreningsstädning

b) Föreningar ”adopterar områden”, städning av kommunens mark, SB sponsrar projektet. Kommunicerat med stadsdelen. Utfall 200 kkr 2004.

Väktare i området

c) Trygghetsprojekt. Väktare ronderar området kvälls- och nattetid så hyresgäster och andra kan röra sig tryggt i våra områden. Kommunicerat med stadsdelen. Utfall 200 kkr 2004.

Förstärkning av lokal organisation

d) Svenska Bostäder har ett gemensamt kontor för hela Järva som är beläget i Husby. Husvärdarna, som har den vardagliga kontakten med hyresgästerna, vistas hela tiden i området. Då Järva är ett svårförvaltad område har den lokala organisationen förstärkts genom 3 st gruppleddare (i Hjulsta, Tensta och Rinkeby). De stöttar husvärdarna i sitt arbete. Kommunicerat med stadsdelen. Utfall 800 kkr 2004.

Bredbandsnät

e) Utbyggnad av bredbandsnät i hela Svenska Bostäders bestånd, projektet försenat. Uppdrag av styrelsen. Utfall 275 kkr 2004.

Vantör SDN

(Hagsätra, Rågsved)

Utfall 1200 kkr 2004.

Gårdsupprustningar, lekutrustning

a) Avser Struthatten 4 i Hagsätra, mark, asfalt, parker. Upprustningen har pågått i området sedan 1996. Förseningar i denna etapp. Utfall 0 kkr 2004.

Balkong och fasadupprustningar

b) Avser Bäverhuset 3, Gillerbacken i Rågsved. Fasader och entréer. Samråd oklart, chefbyte under året. Utfall 1200 kkr 2004.

Familjebostäder (redovisas enbart i separat tabellform)

Stockholmshem

Stockholmshem har under 2004 investerat närmre 30 miljoner kronor i stadsförnyelseprojekt och projekt som godkänts inom Ytterstadssatsningens ramar men som fullföljts först under 2004.

Allmänt kan sägas att alla projekt har förankrats bland våra hyresgäster och sedan stämts av med respektive stadsdelsförvaltning. Initiativen till förändringar kan ha sitt ursprung i hyresgäst-

enkäter, direktkontakter med enskilda eller grupper av hyresgäster eller i våra årliga underhållssamråd med de lokala hyresgästföreningarna. Generellt gäller att de genomförda satsningarna inte hade kommit till stånd om Stadsdelsförnyelseprojektet inte hade funnits.

Projektet redovisas stadsdelsnämnds- och fastighetsvis.

Rinkeby (18,4 Mkr)

Kvarndrängen 1, Kvarntratten 1 och Kvarnvingen 1 (Axbyplan, Ljunghyplan och Mjölhyplan)

Efter en enkätundersökning framkom att hyresgästerna var mycket missnöjda med ordningen i tvättstugorna. Vidare framkom att det var stora problem med nedskräpningen, mest på grund av sopsugssystemets utformning, varför bolaget hade stora kostnader för renhållning av området. Hyresgästerna efterlyste också trivsammare gårdar. Nedanstående åtgärder har genomförts efter flera möten dit alla hyresgäster kallats och givits möjligheter att påverka projektet.

Tre tvättstugor har nu byggts om och kompletterats med två fristående stugor. Tvättstugorna är oftast uppdelade i olika avdelningar, en för varje tvättande, och bokas och nyttjas elektroniskt för att förhindra obehörigt tvättande. Kostnad 6 Mkr.

Sopsugen på Mjölhyplan är numera ansluten till sopnedkast i respektive trapphus och nedskräpningen har i stort sett upphört. Kostnad 6 Mkr.

Uteplatser har anlagts och spaljeer satts upp för att förbättra gårdsmiljö och lägenheter. Parkeringen på Axbyplan har byggts om. Kostnad 6,3 Mkr.

Vi har också sponsrat Medborgarvårdarna med 100 000 kronor och Lugna Gatan med 60 000 kronor. Kostnad 0,16 Mkr.

Skarpnäck (8,56 Mkr)

BAGARMOSEN: Jordbruksministern och Finansministern (Byåhsvägen 13-27, 199-237)

Projektet har initierats av de boende och resulterat i flera gårdsmöten där hyresgäster, landskapsarkitekt och parkförvaltaren gemensamt arbetat fram förslag till gårdsupprustning för att skapa tryggare och trivsammare boendemiljöer. Man har skapat olika typer av mötesplatser, förbättrat belysningen och gjort den energisnålare och varierat växtligheten för att skapa mer färg och blomning. Kostnad 6,3 Mkr.

SKARPNÄCKS GÅRD: Flygplanet 1 m fl (Horisontvägen 31-39 m fl)

Projektet har initierats av de boende och resulterat i flera gårdsmöten där hyresgäster, landskapsarkitekt och parkförvaltaren gemensamt arbetat fram förslag till gårdsupprustning för att skapa tryggare och trivsammare boendemiljöer. Man har skapat olika typer av mötesplatser, förbättrat belysningen och gjort den energisnålare och varierat växtligheten för att skapa mer färg och blomning. Ny lekutrustning har anskaffats. Kostnad 2,2 Mkr.

Farsta (3 Mkr)

HÖKARÄNGEN: Aftonen 1 och Morgonen 3 (Lördagsvägen och Söndagsvägen) i Östra Hökarängen samt Långpipan 4 (Sjöskumsvägen) i Västra Hökarängen.

I Hökarängen har våra hyresgäster från begynnelsen på 1940-50-talen varit hänvisade till några få centraltvättstugor i områdena för att sköta sin tvätt.

Dessa stora tvättstugor uppfattas av de boende som svårtillgängliga och ersätts successivt av närtvättstugor som antingen sprängs in i befintlig bebyggelse eller av helt nybyggda mindre fristående tvätthus. Ovanstående förnyelse har omfattats av vittgående samråd med de boende och är godkända som ytterstadsprojekt. Kostnad 2,7 Mkr.

Rökstängen 2, Cigarrvägen 14 i Västra Hökarängen

Centraltvättstugan är ett samarbetsprojekt mellan Stockholms hem, Familjebostäder, Stadsdelsnämnden och Kulturförvaltningen. Projektet, som drivs av Kulturföreningen Moment, syftar till att bygga ett centrum för konst i Farsta. Man skapar en ny typ av mötesplats för de boende i

Hökarängen genom att integrera en välförankrad verksamhet (tvättstuga) med en konsthall och en utställning om Hökarängens historia. Genom projektet ökar man grannskapsarbetet med fokus på att utveckla närdemokratin genom samtidskonstens pedagogik med målgruppen boende och skolelever i Hökarängen. Projektet ska pågå 2004 – 2006.

Idén har förankrats med de boende i Hökarängen genom information och diskussion vid framtidsseminariet i februari samt vid de lokala samverkansmötena för stadsdelsförnyelse under våren 2004. Kostnad 0,3 Mkr.

Skärholmen (4,97 Mkr)

SKÄRHOLMEN: Harholmen 3 Äspholmsvägen 3-49

Upprustning av utemiljön har genomförts i samråd med de boende som ett led i Ytterstadssatsningen. De grundläggande kriterierna för projektet har varit att stimulera till ökade kontakter mellan olika grupper både med avseende på ålder och kulturell bakgrund. Man har tillskapat olika typer av mötesplatser för både barn och vuxna med spaljéer, bänkar och bord mm och använt många olika växtmaterial för att få mera färg och blomning. Vi har satsat på trygghets- och säkerhetsskapande åtgärder som bättre belysning och säkrare lekutrustning samt gjort området så tillgänglighetsanpassat som möjligt. Slutfört 2003-04. Kostnad 0,05 Mkr.

SÄTRA: Eksätra 1 (Äpsätravägen 14-70), Eksätra 2 (Eksätravägen 386 – 408), Hjälmsätra 1-2 (Eksätravägen 464 – 466, 502-510)

Upprustning av utemiljön har genomförts i samråd med de boende som ett led i Ytterstadssatsningen. De grundläggande kriterierna för projektet har varit att stimulera till ökade kontakter mellan olika grupper både med avseende på ålder och kulturell bakgrund. Man har tillskapat olika typer av mötesplatser för både barn och vuxna med spaljéer, bänkar och bord mm och använt många olika växtmaterial för att få mera färg och blomning. Vi har satsat på trygghets- och säkerhetsskapande åtgärder som bättre belysning och säkrare lekutrustning samt gjort området så tillgänglighetsanpassat som möjligt. Kostnad 4,92 Mkr.

Vantör (1,4 Mkr)

RÅGSVED: (Kammarlåset 1 (Rågsvedsvägen 80) Patentlåset 1 (Sköllerstagatan 27)

På bomöten med hyresgästerna i området har önskemål kommit fram om att öka tillgängligheten och tryggheten i tvättstugorna. Därför har alla maskiner bytts ut mot energisnåla i tvättstugan på Rågsvedsvägen 80 samtidigt som man utökat med en ny tvättgrupp med två tvättmaskiner och ett torkskåp. Anläggningen är nu helrenoverad liksom den på Sköllerstagatan 27.

För att öka tryggheten i båda dessa anläggningar har ett elektroniskt bokningssystem installerats. Detta innebär att endast de hyresgäster som bokat tvättid får tillgång till lokalen och tvättmaskinerna vilket kommer att motverka att konflikter uppstår om utnyttjandet av maskiner mm. Bokning av tvättstugorna kommer senare att kunna göras via Internet. Kostnad 1,22 Mkr.

Rattlåset 1 (Ervallakroken)

I samråden med våra hyresgäster har man påtalat att entréerna på Ervallakroken inte haft en bra tillgänglighet för rörelsehindrade, familjer med barnvagn m fl. Vi har nu byggt tilltalande permanenta ramper mm och tillgängligheten är nu optimal utifrån rådande topografiska förutsättningar. Kostnad 0,17 Mkr.

CentrumKompaniet

CentrumKompaniet deltar i Stadsdelsförnyelsen med fem miljoner kronor årligen.

Planering inför 2004 och aktuella bedömningar av vad som genomföres under 2004

			Plan	Genomföres
		IB	689	
Tensta	Centrumledning		300	300
	Belysning trappa		50	0
	Konsthallen		250	250
Rinkeby	Centrumledning		300	300
	Medborgarvärdar		125	125
Bredäng	Ombyggnad trappa		3000	1500
	Åtgärd för att behålla Apotek		0	1500
Hässelby	Entre dagcenter		0	1200
	Bevakning		150	150
		SUMMA	4864	5325

Centrumledningen i Tensta och Rinkeby kommer eventuellt ej att "godkännas" som stadsdelsförnyelse projekt 2004.

Vi arbetar sannolikt vidare med centrumledningen i Rinkeby och Tensta oavsett vilket beslut som fattas beträffande 2004. För ökad förståelse mellan handlarna har nya projekt för att förbättra samarbetet i Bredäng och Hässelby startats under rubriken "centrumledning".

Skolfastigheter i Stockholm (SISAB)

Från och med 2004 har inte SISAB några medel avsatta för stadsdelsförnyelsearbetet. Projekt i stadsdelsförnyelsens anda som påbörjades under 2003 har dock genomförts under 2004. Detta har också redovisats av SISAB i skrivelse till Joachim Quiding daterad 2004-04-29. Det handlar huvudsakligen om skolgårdsupprustning. De medel som finns är SISAB:s underhållsbudget samt pengar för preventivt arbete mot skadegörelse.

SISAB har en naturlig nära relation till stadsdelarna i den ordinarie förvaltningen. I den kontakten kan även stadsdelsförnyelsearbetet diskuteras. SISAB deltar även i de "stormöten" och lokala arbetsgrupper/samverkansgrupper som initieras av våra kunder och där de önskar ta del av SISAB:s erfarenheter.

Stockholms Stadsteater

Stockholms Stadsteater i Skärholmen

Stockholms Stadsteater har under 2004 projekterat och igångsatt förberedelserna för en etablering av en ny permanent teaterscen i Skärholmen. I korta drag innebär det att Stadsteatern tar över den flygelbyggnad i Skärholmens gymnasium som innehåller bl.a. aulan och i densamma bygger en ny teaterscen. Stadsteatern i Skärholmen beräknas ha sin första premiär i mitten av september 2005.

Ett gediget förankringsarbete i Skärholmen har igångsatts och kontakter med stadsdelsförvaltningen, skolan och det lokala föreningslivet har tagits.

Parallellt med den professionella föreställningsverksamheten i Skärholmen kommer Stadsteatern i ett unikt samarbete med utbildningsnämnden, ta ansvar för karaktärsämnessundervisningen vid det nya Gymnasiet för Scenkonst som öppnar hösten 2005. Gymnasiet följer det estetiska programmet och har tre inriktningar, teater, dans och musik.

Ung Scen

Stadsteaterkonceptet Ung Scen, uppsökande teater riktad mot barn och ungdom, har under året turnerat flitigt i ytterstaden. Härigenom kan teatern erbjuda barn- och ungdomsteater framförallt till skolor och därigenom nå den stora målgrupp dessa utgör.

Stadsteatern har under året spelat 181 föreställningar i ytterstaden, 124 av dessa var föreställningar under Ung Scen, 53 var i Parkteaterns regi och Soppteatern turnerade med 4 föreställningar i ytterstaden. Parkteatern spelade totalt 144 föreställningar under 2004 varav 42 % var i ytterstaden. Därutöver har Ung Scen, Unga Klara och Parkteatern i samband med föreställningarna bedrivit seminarier och workshops. Dessa har utgjort en viktig fördjupning både avseende de olika ämnen som tagits upp i respektive föreställning men har också fyllt ett värde i att göra Stadsteatern synlig även utanför Sergels torg.

Stockholms Näringslivskontor

Stockholms näringslivskontor har inom ramen för stadsdelsförnyelse samordnat kontakter mot näringslivet i form av seminarium och företagsbesök. En förstudie har påbörjats i syfte att se hur stadsdelarna tillsammans med företag kan nyttja mångfald som tillväxtfaktor. Syftet har varit att inleda en dialog mellan staden och näringslivet för att hantera utmaningar och tillvara gemensamma möjligheter och resurser.

Vi har engagerat oss i visionsarbetet och de aktiviteter stadsdelsförvaltningarna anordnat kopplat till näringslivet när det efterfrågats.

Bilaga 10:8 till kommunstyrelsens protokoll den 11 maj 2005, § 24

Stadsdelsförnyelsen, årsrapport 2004 (dnr 336-576/2005)

Svenska Bostäder

Bilaga

REDOVISNING STADSDELSFÖRNYELSE

17:e jan

2 005

	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>Utfall 2 004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>Summa</i>
Krav på SB	36 500	36 500		36 500	36 500	146 000
Redovisat i styrelsen	18 700					
Planerade åtgärder		100 869	71 805	47 137	16 280	0
<i>Gemensam tjänst för trygghet och miljö</i>						
<i>Östberga/Skärholmen</i>	400	1 000	1 000			
<i>Husvårdsutbildning, gemensamt, ungdomsprojekt</i>		1 000	384	1 000	1 000	
<u>Enhet</u>						
Enskede/Årsta (3105 lgh)						
(Östberga, Årsta, Johanneshov, Dalen)						
<i>Förnyelse av centrumanläggningar</i>						
<i>Ombyggnad av lokaler</i>						
<i>till lägenheter</i>						
<i>Fortsatt upprustning Östberga</i>						
<i>Nybyggnad/upprustning av trättugor</i>						
<i>Gårdsupprustningar, lekutrustning</i>	13 300	12 600	4 650	12 600	12 600	
<i>Balkong och fasadupprustningar</i>						
<i>PCB, sanering av fogar</i>		0	0			
<i>Bredbandsnät</i>						

Övrigt	750	0			
Farsta (4221 lgh)					
(Farsta, Farsta strand, Fagersjö, Tallkrogen, Hökarängen)					
<i>Förnyelse av centrumanläggningar</i>					
<i>Ombyggnad av lokaler</i>					
<i>till lägenheter</i>	5 600	5 600			
<i>Trygghetsskapande åtgärder</i>	5 610	4 328			
<i>Nybyggnad/ upprustning av trättstugor</i>	3 020	3 207			
<i>Gårdsupprustningar, lekutrustning</i>	400	646			
<i>Balkong och fasadupprustningar</i>	4 100	6 552			
<i>PCB, sanering av fogar</i>					
<i>Bredbandsnät</i>					
<i>Behysning, säkerhet</i>	2 501	3 258			
<i>Övrigt</i>	652	625			
Hässelby/Vällingby (7562 lgh)					
(Grimsta, Räcksta, Vinsta, Vällingby, Hässelby Gård, Hässelby strand)					
<i>Förnyelse av centrumanläggningar</i>	6 000	7 550			
<i>Ombyggnad av lokaler</i>	8 317	10 873			
<i>till lägenheter</i>					
<i>Nybyggnad/ upprustning av trättstugor</i>					
<i>Gårdsupprustningar, lekutrustning</i>	450	163			
<i>Balkong och fasadupprustningar</i>					
<i>PCB, sanering av fogar</i>	0	0			
<i>Bredbandsnät</i>					

Örrigt		1 575	0			
Kista (4780 lgh) (Kista, Akalla, Husby)						
Husby tak, nyproduktion, nedskrivningsbehov		3 700	3 700	3 700		
Förnyelse av centrumanläggningar	1 300	11 300	4 065	7 235		
Ombyggnad av lokaler till lägenheter						
Ombyggnad av bostäder						
Nybyggnad/upprustning av tvättstugor						
Gårdsupprustningar, lekutrustning	1 000					
Balkong och fasadupprustningar						
PCB, sanering av fogar		0	0			
Bredbandsnät		6 000	2 523	3 477		
Parabolfästen						
Örrigt		450	500			
Rinkeby (1192 lgh)						
Bidrag Järnvajournalen				50	50	
Förstärkning lokala org. Med gruppledare		400	400	400	400	
Alternativ montering parabol						
Ombyggnad av bostäder	1 800					
Nybyggnad/upprustning av tvättstugor						
Gårdsupprustningar, lekutrustning		1 000	1 000			
Väktare i området		100	100	100	100	
Bredbandsnät						

Örrigt	300					
Parabolfästen						
Skarpnäck (3695 lgh)						
(Bagarmossen, Kärrtorp, Björkhagen, Hammarbyhöjden)						
Förnyelse av centrumanläggningar	5 000	65	4 935			
Ombyggnad av lokaler	4 300	5 866	7 000			
till lägenbeter						
Ombyggnad av bostäder						
Nybyggnad/upprustning av trättstugor						
Gårdsupprustningar, lekutrustning						
Balkong och fasadupprustningar						
PCB, sanering av fogar	0	0				
Bredbandsnät						
Örrigt	0	0				
Skärholmen (3134 lgh)						
(Skärholmen, Vårberg, Bredäng)						
Förnyelse av centrumanläggningar						
Ombyggnad av lokaler	7 200	1 575				
till lägenbeter						
Ombyggnad av bostäder						
Nybyggnad/upprustning av trättstugor						
Gårdsupprustningar, lekutrustning						
Balkong och fasadupprustningar						
PCB, sanering av fogar	669	0				
Bredbandsnät						

Övrigt	150					
Parabolfästen						
Spånga/Tensta (2763 lgh)						
(Bromsten, Tensta)						
Trygghetsskapande åtgärder				940	930	
Förberedelse inför boutställning	500	500		500		
Genomförande boutställning						
Nybyggnad Bränninge, ev sänkt avkastningskrav						
Nybyggnad Tensta Alle, sänkt avkastningskrav						
Nybyggnad Hjulsta, sänkt avkastningskrav						
Renovering gårdar, fasader i samband med boutställning						
Städprojekt, föreningsstädning	200	200		200	200	
Väktare, rondering nattetid	200	200		200	200	
Förstärkning lokala org med gruppleddare	800	800		800	800	
Alternativ montering parabol						
Bredbandsnät	275	275				
Övrigt	450					
Parabolfästen						
Vantör (1671 lgh)						
(Rågsved, Hagsätra)						
Förnyelse av centrumanläggningar						
Ombyggnad av lokaler						
till lägenheter						
Ombyggnad av bostäder						
Kompletteringsbebyggelse						
Fortsatt upprustning Östberga						

Nybyggnad/upprustning av tvättstugor		4 000	0	4 000		
Gårdsupprustningar, lekutrustning		1 200	1 200			
Balkong och fasadupprustningar						
PCB, sanering av fogar						
Bredbandsnät						

Stadsdelsförnyelsen 2004, utfall		Familjebostäder	bilaga till årsrapport 2004 (dnr 336-576/05)		
Stadsdelsförvaltning/ stadsdel	Fastighet och adress	Åtgärd	Kommentar	Utfall	
Spånga-Tensta					
Tensta	Faringe 1 o 2, Faringeplan 1-22, 2-56	Gårdsupprustning och ny fristående tvättstuga på gården	Samverkades i lokal samverkansgrupp 2004 och är ett resultat av ett mångårigt samverkansarbete med boende och sdf. Fortsätter 2005	8006	
	Inom område 330	Bidrag till föreningar och skolor som adopterat städområden i T	Ekonomiskt bidrag till föreningar och skolklasser som tar sig an särskilda gårdar där man städar och håller snyggt. Har ingått i det lokala samrådet under flera år.	150	
	Tisslinge 7-9, Tisslingeplan 4-72	Upprustning av gårdsmiljön och projektering av ny friliggande tvättstuga på gården	Flerårigt projekt som har samverkats i lokal samverkansgrupp och är ett resultat av ett mångårigt samverkansarbete med boende och sdf. Projektet avsluta-	418	

			des 2004.	
		Omgestaltning av gårdsmiljön med anläggning av nya uterum och lekplatser	Flerårigt projekt som har samverkats i lokal samverkansgrupp och är ett resultat av ett mångårigt samverkansarbete med boende och sdf. Projektet avslutades 2004.	5254
Rinkeby				
Rinkeby	Inom Rinkeby	Tvättning och målning av träkonstruktioner på gårdar.	Har samverkats med boende och lokal samverkansgrupp och utförts med deltagande av sommarbarn. Projektet avslutat 2004	465
	Inom Rinkeby	Stöd till Lugna Gatan och Medborgarvårdar	Har samverkats med boende och lokal samverkansgrupp och utförts med deltagande av sommarbarn, fortsätter 2005	280
Farsta				
Hökarängen	Fåtöljen 1, mfl, Hauptvägen 5-105, Prechtvägen 1-3	Upprustning av den yttre miljön, staden och fler fastighetsägare deltar i projektet	Projektering och samrådsarbete med boende och övriga parter har pågått under 2004, projektet fortsätter under 2005	24
Vantör				
Bandhagen	Bildfältet 1 m.fl., Idögränd 1-3, 2-18	Upprustning av den yttre miljön, trädgårdsarbeten och förbättrad belysning	Väl förankrat hos boende och stdf, fortsätter 2005 på intilliggande gårdar	122

Högdalen	Närbilden 4, Tonbadet 3, Stöt- tan 1, Harpsundsvägen 23-69, Edestavä- gen 10-22, Skebokvarnsvägen 315-321	Upprustning av den yttre miljön, trädgårdsarbeten och förbättrad belysning	Väl förankrat hos boende och sdf, fortsätter 2005 på intilliggande gårdar	2608
Snösätra	Bäverbäcken 1-3, Bäverhonan 1 m.fl. Bäverbäcksgränd 7-167, 88-144, Bäverdammsgränd 9-131	Elektroniskt inpasseringssystem till husens gemensamma ut- rymmen, portar och tvättstugor	Väl förankrat i stadsdelen genom sam- verkan inom ramen för BoTryggt01, fortsätter 2005	977
Rågsved	Mjölkboden 2 o 3, Bjursätragatan 5-17	Förbättrad utebelysning genom utbyten och kompletteringar	Samverkat med lokala hyresgästföre- ningen och sdf, avslutat 2004	365
	Vallhunden 2-5, Vallhornsgatan 22- 28	Upprustning av den yttre miljön	Samverkat med lokala hyresgästföre- ningen och sdf, avslutat 2004	1250
Skärholmen				
Vårberg	Jungfruholmen 2, Vårbergspan 14-60	Ytterbelysning byte/upprustning	Samverkat med lokala hyresgästföre- ningen och sdf, avslutat 2004	1173
	Jungfruholmen 2, Vårbergspan 14-60	Klotterskydd av utsatta fasader	Samverkat med lokala hyresgästföre- ningen och sdf, avslutat 2004	68
		Summa		21160